

KALTINA MALENKOVA KOMUNISTU ŠAUDYMU

L. KALNAITIS

Baisus smūgis raudonajam slibinui

(REPORTAŽAS IŠ ARGENTINOS)

„...Kai saulė leidžias tyliai /vakare,
Ant kryžiaus kenčia, kenčia
liūdnas Kristus
O po kryžium verkia, verkia
Lietuva...!“

Šiais baisios tikrovės žodžiais kartą, pirmaisiais laiško žodžiais savo broliui-tremtiniui, prabilo raudono slibino prislėgtas, paprastas kaimo žmogus iš ten, kur bėga šesupė, kur Nemunas teka... Šie keli žodžiai sminga į širdį ir primena, kad raudonasis bučelis baigia gerti paskutinį kraujo lašą savo nasruose turimiems lietuviams... Neveltui mūsų broliai, nešdami vergijos jungą, Lietuvos kančias prilygina Kristaus kančioms... Tūkstančiai laišku ateina iš Tėvynės tas kančias patvirtindami ir daugeliu komunizmo apakintų atsiveria akys, nes laiškuose pamato tikrąjį pavergtos Lietuvos veidą. Tur būt, nėra tokio lietuvių laisvajame pasaulyje, kuris, gavęs iš pavergtos Tėvynės laišką, savo skruostus nesuvilgintų ašaromis! Dar liūdniau, kai gaunami laišukai iš Sibiro koncentracijos stovyklų, kur ne vieno tėvai, broliai arba seserys kenčia baisias kančias ir kruvinomis rankomis rašo laiškus, prašydami gelbėti sunkioje ligoje... Prašo bent kokių rūbų, kad galėtų pridengti išbadėjusį kūną nuo baisių šalčių. Prašo vaisių, nes džiovta baigia pakirsti gyvybės siūlą... Jie miršta ir savo kaulais barsto begaliniai plačius Sibiro laukus ir taigas! Niekas nespėja jiems kopo ir niekada laisvajame pasaulyje esančios brolis, sesuo, tėvas, motina ar sūnus jo neaplauskys...

Tai vis daugėjančios žinios plaukiančios ir laisvąjį pasaulį ir rodančios tikrąjį komunizmo veidą; tūkstančiai ir milijonai miršta vien tik už tai, kad siekia laisvės, duonos ir šaukiai į laisvąjį pasaulį pagalbos. Tačiau, raudonasis budelių lizdas užsideda tvirtuose Kremliaus mūruose to visko nemato ir siekia į savo nagus pagrobti dar milijonus laisvųjų žmonių. Skleidžia gryną melą, rašo nekaltų žmonių krauju ilgiausius pagyrų straipsnius savo spaudoje ir tą šlamštą bruka ten, kur tik gali. Melaginga savo propaganda gauda naujas aukas ne tik paprastų darbininkų, bet ir aukštųjų tautų vyriausybų narių tarpe. Deja, raudonajam slibinui artėja pražūtingas galas, nes milijonai jo garbintojų nusisuka nuo jo, kai pamato, kad komunizmas yra baisėsnis tautų naikintojas, negu maras. Džiaugiamės mes būdami laisvajame pasaulyje, o dar daugiau džiaugiamės mūsų broliams pavergtoje Tėvynėje, kai antikomunistinio fronto kovotojų eilės didėja.

Kai ateina birželio mėnuo, mes grįžtame į praeitį ir susikaupę sustojame prie 1941 metų birželio 14-15 dienų, kada mūsų Tėvynėje raudonasis slibinas atliko pirmąjį didžiausią savo teroro ištremdamas ir nužudydamas tūkstančius geriausių lietuvių patriotų.

Laisvajame pasaulyje mes laisvai rengiame vienokius ar kitokius tų tragiškų mūsų tautai dienų minėjimus, bet tik dažniausiai savųjų tarpe. Kada

apie tas tragiškas dienas mes tik tarpusavyje kalbame, pasimeldžiame už šiuos kankinius, mes atliekame tik šventą, mums prideramą pareigą, tačiau, kada minėjimai apima didesnes sveikintųjų mases, mes daug laimime sunkioje kovoje prieš šią pasaulio pabaisą — komunizmą. Kiekvienas naujas, nuo komunizmo nusisukęs žmogus, sudaro mums tvirtą ginklo dalelę, o kai tokiu atsiranda tūkstančiai, mes įgyjame stiprų ginklą ir drąsiai duodame smūgį slibinui į nasrus.

Istorinis įvykis Argentinoje.

Paskutiniiais metais Argentinoje buvo nemažai įvykių, kurie mums atnešė daug liamėjimų ir gražių vilčių ateičiai. Pasikeitus vadaus politikai atsivėrė platesni horizontai mūsų kovai prieš komunizmą ir už Tėvynės išlaisvinimą. Tiesa, gal ne tiek mūsų kovos eiga pagerėjo dėl Argentinos vidaus įvykių, kiek dėl amžinai istorijos lapuose įrašytų įvykių Vengrijoje, Lenkijoje ir kituose komunizmo pavergtuose kraštuose. Argentinos lietuvių kolonijos veikėjai ir organizacijos, pastebėjusios, kad antikomunizmas Argentinoje smarkiai plinta, kad gatvėse vyksta demonstracijos prieš komunizmą ir viešojo spauda milijonams argentiniečių liepia saugotis komunizmo, jei nori laisvės ir duonos, rimtai susirūpinę platesniu mastu išeiti į viešumą minint šių metų tragiškąjį birželį. Ir, štai vieną gražią dieną buvo pradėti žygiai suorganizuojamo Buenos Aires miesto mieste komunistinio teroro parodos, minint tragiškąjį 1941 metų birželį. Šis sumanymas buvo mielai sutiktas latvių ir estų organizacijų ir pavesatų vykdyti pabaktijo Tautų Centriniam Komitetui, veikiančiam Buenos Aires Lietuvių Klube. Prie šio komiteto Argentinos Lietuvių Bendruomenė savo atstovus paskyrė inž. L. Stasaitį, šios parodos rengimo sumanytoją. Pusmetį laiko truko paruošiamieji darbai ir rezultatai šiandieną jau yra įrašyti ne tik į Argentinos lietuvių istoriją, bet ir į pačios Argentinos.

Kas besuskaitys tas nuo kasdieninio darbo atliekamas valandas, praleistas parodos rengimo komiteto narių ir tuos vargelių, kuriuos jie patyrė bėgiodami po įvairias įstaigas ir beiškodami tinkamos medžiagos beveik, viso laisvojo pasaulio lietuvių kolonijose. Darbas nebuvo lengvas, nes reikėjo surinkti svarbiausią medžiagą, kuri pati už save kalbėtų į žiūrovus-sveikintuosius ir į mūsų pačių brolius, kurie komunistinės propagandos apakinti garbina raudonąjį Lietuvos okupantą ir net savo brolius ar tėvus drįsta apšaukti fašistais, jei šie laiškuose iš pavergtos Tėvynės drįsta pasiskųsti savo sunkia dalia ir prašyti pagalbos! Kaip visuomet, taip ir šį kartą, kada vieni dirba Tėvynės ir tautos labui, kiti mėgsta šaipytis, bet faktui įvykus šiandien mes jaučiame turį virš šimto tūkstančių draugų Buenos Aires gyventojų tarpe.

Taigi, darbui einant buvo

(Tęsinys 5-me psl.)

Cespedes parke (Santiago, Kuba) įvyko milžiniška tautos demonstracija, kurioje dalyvavo apie 30,000. Toje demonstracijoje penki asmenys buvo sužeisti.

SATELITU STALINISTAI ISSIGANDO
NAUJŲ VALYMŲ SOVIETŲ Š-GOJEGali nušalinti ir didžiuosius pataikūnus
Kremliaus valdžiai pavergtose valstybėse

PRAGA. — Pirmadienį į Čekoslovakiją atvažiuoja Nikita Chruščev ir Nikolai Burganin, keldami baimės mažiesiems Stalinams satelinėse valstybėse, kur jie tvirtai laikėsi balne, reikdami šimtaprocentinę paklusnybę Kremliui.

Likimo ironijai komunistų pasaulį kartojantis, toks nuorama prieš Maskvą, kaip Lenkijos Gomulka, įdėjusi daug tvirtesnių valdžijų, negu Čekoslovakijos, Rytų Vokietijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Albanijos komunistų vadai, nuolat piktišeni Titu ir Gomulka už nenorėjimą klausyti Sovietų valdžios.

Rumunijos komunistai, nelaukdami, kol gaus įsakymą iš Chruščevo, patys pasiskubino pasalinti iš valdžios du žinomus stalinistus, centro komiteto sekretorių Chisinevsky ir vicepremyerą Constantinescu, politbiuro narius.

Partijos pirmasis sekretorius Georgiu Dej tik dabar rado reikalingą, įspėti rumunų komunistus, kad jie ištikimai vykdytų SSSR komunistų partijos 1956 m. suvažiavimo nutarimus.

Ispėjo vengrų stalinistus

Janos Kadar, įkeltas į Vengrijos premierus Sovietų tankų pagalba, pasiskubino pagirti Maskvos centro komiteto nutarimą apsisvalyti nuo Molotovo, Malenkovo, Kaganovičiaus, Šepilovo ir kitų stalinistų.

Valstybės ministeris Moroson įspėjo vengrų stalinistus, prie kurių jis pats buvo priiskiriamas, žiūrėti, kur jie eina ir kuo vadovautis. Tikrasis kelrodys esančios Sovietų kolektyvinė vadovybė su Nikita Chruščevu priešakų.

Togliatti pateisina valymus

Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti, visą laiką mėtėsis tarp stalinistų ir chruščevistų, pripažino, kad Molotovo ir Co. pašalinimas iš Sovietų komunistų partijos vadovybės ir vyriausybės narių buvo reikalinga operacija.

Prancūzijos komunistai Thorez, Ducloux ir kiti, buvę ir likę klsniausi stalinistai, turės nusilenkti šio momento laimėtojų Kremliui Nikitai Chruščevui. Priešingu atveju, jie neteks Maskvos malonės.

Pagerbė Trumaną

Atidaryta jo atminimui
dokumentinė biblioteka

INDEPENDENCE, Mo. — Amerikiečiai, nežiūrint partinio nusistatymo, pereitą šeštadienį sveikino Harry S. Trumaną, kaip vieną iš energingiausių Amerikos prezidentų, vadovavusių šaliai pačiu pavojingiausiu laikotarpiu istorijoje.

Buvusio prezidento darbai buvo įvertinti atidarant jo paminėtinę biblioteką, kur yra sudėti svarbūs dokumentai iš jo prezidentavimo laikų nuo 1945 iki 1952 metų.

Vyriausiu kalbėtoju buvo J. A. V. aukščiausiojo teismo pirmininkas Earl Warren. Bibliotekos atidaryta jo gimtajame mieste Independence, Mo., pereitą šeštadienį.

Earl Warren vadino Trumaną akcijos žmogumi, niekad nepailstančiu, nieko nebijančiu ir pilnu ryžtingumo. Iš kitų respublikonų vadų, panašiai vertusių dinamiškąjį Trumaną, buvo sen. Knowland, (Cal.) ir Halleck (Ind.). Trumanas atsakė, kad šitaip jis savo gyvenime nebuvo pagerbtas.

Kubos sukilėliai
sudarė „valdžią“

Bereikia nugalėti Batistą
HAVANA, Kuba. — Sukilėliai, vadovaujami Fidel Castro ir siekiant nuverstį generolo Batistos diktatūrą, sudarė laikiną revoliucinę vyriausybę.

Ji būsianti paskelbta, kai sukilėliai užims Santiago miestą rytinėje provincijoje. Sukilėlių prezidentu numatytas Raul Chibas, 44 metų mokytojas. Batistos valdžios žmonės laiko sukilėlių jėgas labai menkas. Tačiau įvestos griežtos priemonės šalyje rodo, jog sukilėliai sudaro Batistos diktatūrai gana rimtą pavojų.

STALINO SEKRETORIUS FABRIKAVES
BYLĄ VOZNESENSKIUI SUŠAUDYTI

Chruščevas puola toliau Molotovo grupę

LENINGRADAS. — Šeštadienį Leningrade pasirodė Nikita Chruščev ir Nikolai Burganin, lydimi keturių naujojo politbiuro narių — Vorosilovo, suomių komunisto Otto Kuusinen, Ekaterinos Furtsevos ir Nikolai Šverniko.

IŠ CHICAGOS IR
APYLINKIŲ

IŠKELĖ ITALIJOS

KONSULĄ

Grafas Ludovico Barattieri, Italijos generalinis konsulas Čikagoje, perkeliamas į užsienio reikalų ministeriją Romoje.

Konsulą gerokai išgarsino jo 14 metų sūnus Vittorio, Loyolos gimnazijos mokinys, pabėgęs iš namų ir suteikęs Čikagos bei visos Amerikos policijai daug darbo. Po pusantros mėnesio Vittorio buvo surastas New Yorke. Tėvas iš pradžių pasakė griežtą pamokslą Čikagos policijai už netinkamą sūnaus ieškojimą. Paskui nuomonę pakeitė, bet vistiek turėjo apiešti savo aukštą vietą Čikagoje.

AUTOMOBILIŲ
PREKYBA
SEKMADIENIAIS

Gubernatorius Stratton vetavo Illinois seimo priimtą įstatymą uždrausti automobilių prekybą sekmadieniais. Toks pats įstatymas buvo vetuotas ir gub. Stevensono 1951 metais.

ATVYKSTA

H. S. TRUMANAS

Buvęs prezidentas Harry S. Truman šį antradienį kalbės Palmer House savo įspūdžius iš kelionės po Europą. Jį pakvieta Čikagos komitetas Trumano bibliotekai įruošti. Biblioteka buvo atidaryta jo gimtajame mieste Independence, Mo., pereitą šeštadienį.

JAUNULIŲ GAUJŲ

KOVA

GARY, Ind., policija suėmė Nicaslin Dereski, 21 metų, iš East Chicago. Jis vairavo automobilį, kuriuo buvo suvažinėtas kitos jaunuolių gaujos narys, Larry Blair, 17 metų, iš East Gary pereitą šeštadienį.

Su juo suimti ir kiti 4 vaikai, visi nepilnamečiai. Blair buvo vienas iš 5 jaunuolių, kurie, susimušę su Dereski gauja, šoko ant jo automobilio, mušdamas kumščiais į langus. Automobilį pasileidus iš pavojingos vietos, smarkulis Blair pateko po ratais ir buvo suvažinėtas.

PENKIOS TRAFIKO

AUKOS

Per pirmąsias tris Liepos 4-os dienas Čikagoje automobilių nelaimės žuvo penki žmonės. Iki sekmadienio ryto visoj Amerikoje buvo 306 mirtinos automobilių nelaimės. Tai leidžia manyti, kad per visas 4 dienas bus žuvę mažiau, negu 535 žmonės, kaip kad pranašavo trafiko ekspertai.

Leningrado miesto 250 metų įsikūrimo sukakties minėjimas buvo Chruščevo ir jo kompanijos panaudotas įrodymui, kad jie tvirtai sėdi Kremliaus valdžioje. Tai buvo gera proga ir naujiems sunkiems kaltinimams prieš Malenkovą, Molotovą, Šepilovą ir Kaganovičių paskleisti.

Kodėl Malenkovo bijo
leningradiečių?

Nikita Chruščev, kalbėdamas elektros fabrikų darbininkų mitinge, pasakė, kad Malenkovas visad bijo įkelti koją į Leningradą. Ir kodėl? Ogi todėl, kad Malenkovas buvo svarbiausias vadinamos Leningrado bylos organizatorius, kai jis buvo Stalino sekretorium, diktatoriaus dešininia ranka.

Šis kaltinimas beveik sulygino Malenkovą su sušaudytu Berija. Apie „Leningrado bylą“ Chruščevas plačiai kalbėjo ir partijos suvažiavime 1956 m. vasario mėnesį, kada jis kaltino Staliną Voznesenskiui ir kitų aukštųjų komunistų likvidavimu, remiantis tik tuščiais, nepagrįstais įtarinėjimais. Iškėlė tokius kaltinimus Leningrado apygardos komunistų vadams, 1948-49 metais buvo sušaudytas ne vien Nikolai Voznesensky, „Gospiano“ pirmininkas ir politbiuro narys, bet ir daug kitų pirmiečių ir antraečių komunistų vadų.

Malenkovas išvengė
sušaudymą

Po Stalino mirties ir Berijos likvidavimo buvo perrsvastyta Leningrado byla ir radus, kad ji buvo sufabrikauta, 1954 m. buvo sušaudytas buvęs saugumo policijos viceministeris Abakukovas ir 5 kiti aukšti buvę Berijos pagalbininkai. Abakukovas kurį laiką buvo ir Malenkovo pagalbininku.

Pats Malenkovas tada galvą išgelbėjo. O dabar Chruščevas vadina jį vyriausiu tos bylos fabrikuotoju, lyg ir laukdamas, kada pasigirs iš minios balsas, kad „socialistinis teisingumas“ būtų pritaikintas ir Malenkoviui. Chruščevas vadino Malenkovą didžiausiu konspiratorium iš visų pašalintųjų. Paveda atsiliepti ilgą straipsnį, kad jis sąbotavo Chruščevo žemės ūkio išvystymo planus Sibire.

Apie Šepilovą, kurį Nikita buvo iškėlęs į užsienio reikalų ministrus, jis kalbėjo kaip apie didelį veidmainį ir karjeristą.

Dideli kaltinimai

Apie Molotovą, Kaganovičių ir Malenkovą pasakyta, kad jie sudarė atskirą grupę ir kovojo prieš partijos vadovybę. Jie norėjo pakeisti partijos politiką, grąžinti partiją į tuos pragaištingus metodus (stalinizmą), kurie buvo pasmerkti 20-me suvažiavime. Jie naudojois intrygomis, sudarydami pasipriešinimą centro komitetui.

• Airių teroristai nušovė šiaurinėje Airijoje (anglų valdomoje) vieną policininką, kitą sunkiai sužeidė.

DIDELIO DARBO MAŽA AKIMIRKA

(VIEJOJE RECENZIJOS)

Mažos akimirkos iškelia atsikirų asmenų, bendruomenių, tautų dvasinį pajėgumą, gaivalingumą, valingumą, kūrybingumą, idėjų darbą, tariant verčių sumą. Kruopščiai išdailintas, išlygintas kūrinys aiškiai kalba apie kūrėją. Ne be reikalo Vaizgantas deimantių ieškodavo, o suradęs labai juos vertindavo.

Su tautos deimantių žiups-

nelių šių metų birželio mėn. 30 d. išėjo į didelę sceną Lietuvių Bendruomenės Čikagos skyrius, išvesdamas apie 600 jaunimo (gal skaičius ir netikslus). Tikslu, kaip buvo pranešimuose spaudoje skelbiama, atskleisti platesnei sava ir svetimai vi-suomenei mūsų tautos kūrybos tam tikrą barelį — šokių pasaulį ir parodyti toje srityje tautos kūrybos aukščiausią pasiekimą, kuo tauta galėtų pasididžiuoti ir svetimiems imponuoti.

Repertuaras

Apie repertuaro parinkimą negalėjo būti nė kalbos: jona sudėti visi šokiai, kurie nuo pabaigos Nepriklausomybės, maždaug 1937 šoki, atšokti ir, jeigu, taip galima būtų išsitariti, perskoti įvairiuose parengimuose, koncertuose ir t. t. Jie visi mums ypatingai dažniau lankantiems

tuos parengimus, gerai žinomi, ir nenuostabu, jeigu būtų ir pablyškę. Tačiau tai nesumažina šokių grožio, jų vertės, tik įrodo, kad niekas naujų, tai yra nešoktų, šokių paruošimu šiuo laikotarpiu nesirūpino ir jokia autoritetinesne intuicija nebuvo įsteigta. Jeigu vienas kitas atskiras asmuo parodomųjų šokių būdai apmašinti kokių naujadarų susikūrė, tai ir viskas.

Taigi ir šioje sutelktinėje šokių programoje nieko naujesnio nebūta: matėme 16 tų pačių šokių ir du jau kuris laikas išėjusius iš apyvartos — Suktinį ir Noriū miego.

Iš jų 12 pašokta visų šokių standartiniai rateliai, 2 pašokti mergaičių, 2 vyrų, (Čigonėlis) Bostono šokių, 1 (Sadutė) Clevelando ir Putnamo sėsių vienuolyno mergaičių.

Šokių programoje išdėstymas. Programa pradėta visų šokių Suktinio. Čia Suktinio teko garbė būti pristatomuoju publikai šokių šokių. Jis šiai rolei tiko, nes juo psichologiškai parodoma, kaip šokių kelyje nuo svetimybinių Suktinio pereita į savo senuosius šokus. Tik jis, Suktinis, prašyte prašosi pašokamas ne rateliais, bet bendra mase, kaip jis ir buvo paruoštas. Bet užbaigai po kitų didesnio tempo ir Malūno aukščiausios įtampos šokio vakarietiškos užbaigimas su Noriū miego netiko. Programa faktiškai turėjo ir baigtis gyvu, jėgingu, ryžtingu Malūnu — aukščiausios įtampos momentu, kurio paskutinį įspūdį ir publika išsineša. Pirmosios dalies pabaigai netiko nė seklyčios šokis lėtas (Blandingėlės, Sadutės tipo) Lėtinasis.

Labai plovėsi, su vienu ir kitu, tarp Blandingėlės ir Sadutės įterptas Ozelis. Kepurinė tarp Mikitos ir Vėdaro atrodė lyg paklydęs švelnesnis disonansas. Ar ne dažniau būtų buvę vienu atveju išleidus visus šokius mergaičių šokamus, kitu — vyrų! Pašokti du šokiai iš eilės nėra sunku, tuo labiau, kad tarpšokiuose, kaip choruose, leidina atsikvėpti ir kitam pasiruošti, publikai šoki įvertinti, pauza.

Šokių eigos vieningumui pakentė viduryje įterpta pradžios mokyklų vaikų vaikiška (žinoma) programa. Toji vaikų programa šokių pyne perskėlė — pertraukė į dvi atsietas dalis, perskėlusias bendrą šokių pastatą pusiau. Vaikų programą pritiko atlikti po įvadinio šokio, pradžioje. To reikalauja ir vaikų fiziologinė struktūra, fantazijos pasaulis ir t. t.

Šokių pavaizdavimas

Iš visų 2 šokiai pašokti kaip reikiant. Juodu abu skirtingo tarp savęs charakterio — tai p. O. Ivaškiens grupės Čigonėlis, šokis naujadaras, ir Clevelando-Putnamo mergaičių Sadutė. Čigonėlis gyvas, sukeltas, pilnas klastos; Sadutė lyriška, švelni, sentimentali, gaudi (daug kam ašaras išspaudė) religinių šokių kilmės. Trumpai tuos du šokius čia charakterizuojau, nes juodu laikau mastu, pagal kurį tenka vertinti kitų šokių atlikimą. Abiejų šių šokių, pagal jų būdą, lygiavimas geras, judesiai išbaigti, pauzos išlaikytos, nuotauka, sukelta šokių įsijautimo ir šokio dvasia, pagaunanti publiką. Siedu šokiai suklebė publikos didžiausią pasigėrėjimą, o Sadutė net prašyta pakartoti.

Kitų šokių bendram sąstatai būta stiprių, gerai sokančių ratelių, silpnųjų ir visai silpnų, kurie ištiesai ar jų atskiri šokių tarpais iš šokio eigos išskirdavo, pasimesdavo. Atskirai kiekvieną ratelį įvertinti neįmanoma — reikia vertinti bendrą vaizdą. O ir geriausiai šokusieji rateliai, kuriuos galima būtų pavadinti teisingais, bendrame rašte, negalėjo sukurti vaizdo, jeigu didžiūma įneša disharmonijos, sąnų šio. Šustas, Vėdaras, Rugučiai išvirto į ištiesą chaosą — žmonių beformį mišinį. Suktinio ir Lėtinio pašoktos tik at-

skiros dalys, tuo tarpu kai jie paruošti visai masei bendrai. Lėtinio net pats žingsnis interpretuotas klaidingai.

Bendros pastabos galėtų būti šios: nelygiavimas, nesorientavimas vietoje — plote, išsijungimas iš ritmo. Daugumos šokių judesiai netikslūs, neišbaigti, perėjimų visai nėra, arba neryškūs smulkesnieji netikslumai beformės žmonių masės mišinį ir pastebėti negalėjo būti.

Šokių parodomųjų šokio vaizdinio grakštus judesio visai nebuvo pasiekę. Aiškiai jaučiamas nuovargis, negrakšti laikysena negalėjo sukurti reikiamo vaizdo.

Šokis yra vaizdinis menas. Kaip iš nemuzikinių garsų nesukuriamas muzikos kūrinys, taip iš nevaizdingų judesijų nesukuriama vaizdinio kūrinio.

Ypatingai ryškėjosi padrikos šokių pabaigos ir padrikas įstojimas į šoki. Dar nenutulus muzikos garsams, kiti net nebaigę paskutinio judesio, jau išsijungė iš šokio įtampos, atsidirę įvairiose net sudiribusiose pozose, o prieš paskutinio šokio pertrauką virto į salės pasienius. Elementariausių taisyklių, kad reikia išlaukti, kol orkestras ar šokių dirigentas atleis iš įtampos, nebuvo paisoma. Tur būt šokių įstojimas ir įsamoninti nebuvo, kas į veiksmą juos įstato ir iš jo atleidžia. Ne retas reiškinys šokių įsėdinėjimas iš vietų tarpšokių pauzų metu.

Susidarė įspūdis, kad šokių įstojimai likimo ar jų pačių valiai, kaip mokėjo, taip šoko, neišryškindami šokio nei rateliuose, nesukurdami nė bendro vaizdo, labiau susigrūsdami čia vienoje vietoje, čia kitoje, palikdami aikštėjantčius tuščius plotus. Kai tarpais atsitiktinai vaizdas pradėdavo reikštis, publika tai įvertindavo plojimu. Net Blandingėlė, šokama mergaičių išėjo blyški, nelygi, be charakterio, sakyčiau medinė, nors jai išsitiesti ir vietos pakankamai, ir lengvai lygiuojama.

Kubilo pabaigoje atsiradęs naujas nešvarus judesys — turslėjimas, žemas nusilenkimas per liemenį į centrą — vi-dujų ratelių, užpakališis išonėn, tikriausia šokio nepagražino ar kokios gilesnės prasmės nesuteikė, bet jį apvalgarino. Kubilas šokamas kiek atšiaiai, kaip ir pats kubilas, kurį tas šokis vaizduoja, ir pabaigiamas didesniu atlašumu, bet ne atsilenkimu, kiek atmetomis (pagal susitarimą) į vieną ar kitą pusę galvomis. Glaustai stovint ištiestomis kojomis, mūsų šokiai nusilenkimų iki horizontalinės linijos nežino.

Apskritai keitinėti vienus judesius kitais ar įvedinėti naujus ir autentiškus šokus, perėjusius per tam tikrą kontrolę, aprašytus ir paskelbtus, nederėtų. Kaitaliojant pagal savo skonį, taikant šokių pajėgumui, yra pavojaus sužaloti šokio charakterį, stilių ir t. t. (Apie tai buvo pasakyta spaudoje, Ličkunaitė).

Iš 18-kos 16-ka šokių šokti 16-nėmis grupėmis (išimtis Sadutė ir Čigonėlis). Nereikėtų manyti, kad 16-nė grupė yra mūsų šokių kokia prigimtine savybė. Ne didesnės kaip tokios sudėties grupės buvo pageidautas nuo 1936-7 metų grynai praktiškais sumetimais, kad į šokių varžybas neatvažiuotų per didelės grupės, kas galėtų sudaryti sunkumų su šokių aprūpinimu. Ir vertinti maždaug vienodo dydžio grupes parankiau. Iki dabar iš tų šešiolikinių ratelių neišsiplestų, nors repertuaro šokių buvo tokio charakterio, kad jie ir paskubomis lengvai galimi surepetuoti pašokti visai masei. Jie yra Kubilas, Suktinis, Noriū miego, Lėtinasis. Tai būtų įnešę daugiau įvairovės ir vieningumo prasmės. Jeigu ir senu šablonu, šešiolikiniu pagrindu šokiai paleisti, tai tos šešiolikios turėtų būti įmanomiau pašoktos, sudaryti tarp savęs ansamblių — derinį, brėžinį, raštą — vaizdą.

Tariau vertindama laikysiuosi

Sadutės-Čigonėlio masto. Jie yra matomoji riba (niekas, manau, iš mačiusių negalės paneigti), kuriai visi šokiai turėjo prilygti, ir akivaizdus įrodymas kokio žemo interpretacijos lygio visi kiti šokiai. Gal kas sakyti, kad kiti šokiai prastesni, neįmanoma juos vaizdingai pertiekti. Ne! Visi jie savaip vaizdingi, turtingi, grakštūs. Pakenciamai pašokti būtų atvėrę nesiauresnius tautos akiračius ir teikę nemažesnio estetinio pasigėrėjimo, negu Sadutė. O Sadutė taip pavaizduota, kaip kiti, būtų buvusi irgi mažo ko bevėrtė. Išėjusių į areną vyriausias uždavinys ir menkesnį veiklą įvilkti į tinkamą rūbą ir įkvėpti dvasią. Priešingu atveju koks būtų reikšmas šokius rodyti, kai galima apie juos iš rašto pasiskaityti. Šiuo noriu mesti priekaištų tiems, kurie lengvapėdiškai ir taip paruoštus juos išvedė savųjų ir svetimųjų akivaizdon, bet noriu užstoti pačius šokus, kaip bendrą tautos kūrybos turtą, ne kartą laimėjusius didžiosiose pasaulio šokių arenose pirmąsias vietas.

Rūbai

Senoviniai marškiniai būdavo rankovėti, rankovės ilgos. Bet kasdieniniame gyvenime moters vilkėdavo marškinius ir poturmenis palaidomis rankovėmis, vadinamus paleistrankovius. Rankovės užraitojamos tik dirbant kokių nešvarėsnį darbą: plauçant grindis, mėžiant mėsą ar šiaip darbą, kur būtinai reikia rankovės pasiraityti. (min-kant duoną ir t. t.). Prie šventinių, iškilmių tautinių drabužių paraitotos rankovės jokias atvejais nei vyrų, nei moterų neleistos. Plačios, gražios (sakydav, kaip žąsys) rankovės yra šventinio rūbo papuošalas, vaizdingumas. Gi iškilmingomis progomis, kur dalyvauja vėliavos, kvietieji svečiai, pasirodyti užrautomis rankovėmis yra daugiau negu neleistina. Tačiau šį kartą buvo nemažą būrelių vyrų paraitotomis rankovėmis. Mergaičių plaukai kaspini, karūnėlė vainikui uždėti sušukuojami už ausų. Tačiau viena kita išnirdavo iš būrio, kurios ilguose suraitytuose palaiduose (Tęsinys 6-me pusl.)

Brighton Park

Brighton Park Balfo 6 skyr. valdybai š. m. birželio 23 d. prie parapijos bažnyčios pravedus aukų rinkliavą Sibire esančių lietuvių šalpai, aukų buvo surinkta 725 dol. ir 57c.

Nuosirdžiai dėkojame aukotojams ir parapijos klebonui prel. D. Mozeriui už auką ir leidimą praveisti šią rinkliavą. Jeigu kas neturėjo progos paaukoti, prašome auką įteikti skyriaus kasininkui K. Pakelčiui, gyv. 4355 S. Campbell Ave. arba skyr. p-kui F. Sereičiui, gyv. 4525 So. Rockwell St. Ten kartu bus galima susipažinti su sąrašais žinomų adresų, mūsų tautiečių Sibire.

—Balfo 6 sk. valdyba.

Chicago's Našlių klubo veikla

Chicago's našlių ir našliukų klubas gerai gyvuoja. Jis turi apsieai narių ir turto. Praeitame klubo susirinkime įsirašė net 8 nauji nariai. Juos turėtų paskirti ir kiti našliai bei našlės, įsirašydami į klubą.

Metinis nario mokeskis yra tik \$1.50. Kiekviename susirinkime klubas savo nariams surengia vaišes nemokamai (už užkandžius ir alų nereikia mokėti).

Nario mirties atveju klubas nupirka vainiką už \$15.00 ir nariui stengiasi dalyvauti laidotuvėse.

Eilinis klubo susirinkimas bus liepos 12 d. Vengeliausko salė, 4500 So. Talman Ave. Visi našliai ir našlės kviečiami susirinkime dalyvauti. Bus ir šokiai, kuriems gros Pavio orkestras. O vaišės — tai kaip paprastai.

—J. B. Jusevičius.

LOVEIKIS Telegrama ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLĖS VISOMIS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausis ir Didžiausias Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-98514330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Donald A. Petkus

Laidotuvių Direktorius

PILNAS LAIDOJIMO
PATARNAVIMAS SU KARSTU:
nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690,
\$795, \$880, \$995 ir daugiau1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue Tel.: Grovehill 6-2345-4
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDESIO VALANDOJE SAUKITE
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: Olympe 2-5245 — Townhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: Olympe 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 28rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

— Buvę tremtiniai, nepamirš-
kite likusių mirties stovyklose
savo draugų. Bent vieną kartą
dienos uždaryt

Iš Saulėtos Floridos

Birželio įvykių minėjimas

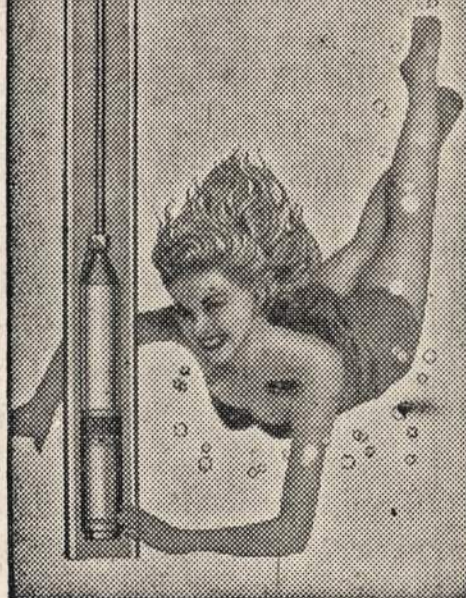
MIAMI, Fla.—Birželio siaubingųjų įvykių minėjimas įvyko birželio 16 d. Lietuvių klubo. Programa buvo pradėta 5 val. po pietų. Estradoje (iš kairės į dešinę) buvo išstatytos šios vėliavos: JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos. Pa-

Now at Southwest Plumbing

Come down and see it NOW!

Come down to our store now and see the new Fairbanks-Morse submersible pumps!

An F-M submersible pushes water up the pipe. Pump and motor operate in water at the bottom of your well. You get no pump noises or vibrations. Motor uses less power, is water-lubricated. Costs less to install—only one pipe in well casing. Made of stainless steel and bronze.

Southwest Plumbing & Heating Supply Co.
6108 S. Western Ave.
HEmlock 4-5195

baltijo kraštų vėliavos buvo aprištos juodais kaspinais, kas reiškė gedulą.

Minėjimą atidarė A. D. Kaulakis, Alto Miami skyriaus pirmininkas. Pirmausia jis apibūdino minėjimo tikslą, o po to pristatė Baltic Trio, kuris sudainavo Lietuvos himną. Sekė kalbos. Buvo net penki kalbėtojai, kurie papasakojo apie tuos siaubinguosius birželio įvykius, kada tūkstančiai lietuvių buvo sugaudyti ir gyvuliniuose vagonuose išvežti į Sibirą.

Ponia A. Kaulakienė perskaitė rezoliuciją, kuri vienbalsiai buvo priimta. Rezoliuciją nutarta pasiųsti kongresmanams ir senatoriams.

Minėjime nedaug žmonių tedalyvavo. Nedaug tebuvo senųjų ateivių, nedaug buvo ir naujųjų. Keista. Kaip čia seniai buvo grausmingai kalbama ir Lietuvos laisvinimo reikalas visokiais būdais linkniuojamas. O šiandien — kažkoks atšalimas. Ką tai reiškia?

Į minėjimą iš West Palm Beach buvo atvykęs dr. A. S. Einoris kartu su žmona. Dr. Einoris prieš porą metų atskėlė į Floridą gyventi. Jis West Palm Beach mieste atidarė Broadway Animal Hospital (gyvulių ligoninę). Daug metų daktaras išgyveno Indijoje, kur jis taip pat laikė gyvulių ligoninę ir turėjo nepaprastai didelį pasisekimą. Jis yra geras naujienietis. Ir į minėjimą atvyko, kai iš Naujienų patyrė, jog toks minėjimas yra rengiamas.

Buvo renkamos ir aukos. Iš viso surinkta \$103, kurie pasiųsti Alto Centrai į Chicago.

Beje, minėjime buvo sugiedoti trijų Pabaltijo valstybių himnai. Estijos himną atliko Meeta Sepp, Latvijos — Amilija Peterson ir Lietuvos — ponia A. Kaulakis. Publikai tai labai patiko.

Prie minėjimo surengimo daugiausia pasidarbavo A. D. Kaulakis, V. Skupeika, S. J. Swalkin ir keli kiti.

Po programos buvo ir užkandžių, kuriais rūpinosi P. Aleksynas, ponia Balman ir ponia Marsh. Išdą tvarkė ponia Kelly.

Piknikas

Grandon parke birželio 22 d. Julia Shimkus surengė poniai Julia Styles (Lietuvių klubo moterų skyriaus pirmininkei) išleistuvinį pikniką. Susirinko gražus būrelis klubiečių ir naujieniečių, — antai: Julia Shimkus ir jos sūnus Petras, ponai Satkevičiai, ponai Stoll, Mickai, ponia Keimin, p. R. Juodsnukaitė, Ušanai ir jų duklė Halina, ponia Styles, O. Bauman, Kedseliai, Lietuvių klubo pirmininkas F. Rodgers, Ratkai ir daug kitų, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Faktiškai tai buvo ponios Styles pagerbimo piknikas. Dalykas tokis, kad ji labai daug pasidarbavo moterų kysriuje.

Ponia Styles yra "Gold Star Mother". Ji vyksta į Clevelandą, kur įvyksta "Gold Star" motinų suvažiavimas. Paskui rengiasi užsukti į Detroitą, Pittsburghą ir net Kanadą. Laimingos jai kelionės.

Raciniečiai pradeda įsikurti Floridoje. Senas naujienietis St. Statkevich turi gražų namą Carol Gables. Jo švogeris irgi iš Racine prieš kurį laiką nusipirko nuosavybę. Vadina si, netrukus čia įsikurs buvusių raciniečių kolonija.

Teko patirti, kad West Palm Beach mieste mirė pono W. Lulevich žmona. Lulevich per daugelį metų gyveno Racine, Wis., kur turėjo biznį.

—C. K. Braze.

PADEKA

Valerija Zalubienė, duklė Frances ir jos šeima reiškia širdingiausią padėką visiems giminiams, kaimynams ir draugams, kurie dalyvavo jų vyro ir tėvo Antano Zalubos laidotuviuose. Taria ačiū klubams ir šeimoms už gėles; ačiū Garfield Parko klubo grabnešiams, kuriuos parūpino F. Stanionis. Dėkoja laidotuvių direktoriui Alfred Vance, kuris kopyčioje pasakė gražią atsisveikinimo kalbą ir rūpestingai tvarkė laidotuvių apeigas. Amžinai yra dėkingi giminiams ir draugams, kurie padėjo jiems šioje liūdnoje valandoje.

Detroito jaunimo iškyla

Šį sekmadienį, liepos 14 d., Lietuvių Bendruomenės ir specialaus komiteto, sudaryto iš jaunimo organizacijų, pastangomis ruošiamas jaunimo iškyla į ALRKF stovyklą prie Manchester, Mich., miestelio. Šios iškylų pobūdis išsiskiria iš kitų išvažiavimų tuomi, kad šiuokart yra apjungiamos visos vietinės jaunimo organizacijos į vieną platesnio pobūdžio darbą. Iškylų forma beveik išimtinai atsiems į lietuvišką tradiciją, nes programoje numatomi tautiški žaidimai, tautiniai šokiai, skambus laužas ir t. t. Šios iškylų tikslas — arčiau suartinti Detroito jaunimą, nes jog jis turi vieno likimo ir kraujo giminybę. Į šią šventę kviečiama atsilankyti ne vien tik jaunimas, je!

S. S.

bet visa visuomenė, kad jau vien tik gausus dalyvautojų skaičius užtikrintų šio įvykio nekasdieniškumą. Stovyklos "žemdirbiška" aplinka lyg ir simbolizuos lietuvišką žemės kampelį, į kurį bent svajone vis sugrįžta vyresnioji karta ir kuris yra neužmiršamas ir šinadienio patriotiškai nusiteikusių jaunimo.

Iškylų formalus atidarymas numatomas apie vidudienį. Kas nevažiuos privačia mašina, stovyklą galės pasiekti autobusu. Autobusas išeis nuo Šv. Antano bažnyčios 10 val. ryto, o atgal grįš 6-7 val. vak. Kaina autobusu į abu galus — 1.25 dol. Važiuojantieji registruojasi pas Patalauską Gaivos krautuvėje ar pas Paužą Neringos krautuvėje ir ten pat užsimoka. Vietos autobuse ribotos, ir pirmenybė teikiama pirmiesiems užsiregistruojantiems.

Tat iki pasimatymo stovykloje!

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas.
Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CALumet 5-9833

NAUJAUSIEJI VĖSINTUVAI

IVAIRIOMS KAINOMS
Didelis pasirinkimas baldų

F. A. RAUDONIS,
N. BERTULIS, Sav.

- Mounts in the upper sash out of sight... leaves window view unobstructed!
- Mounts flush in the lower sash too! Takes hardly any room at all—doesn't stick up... easy to see!
- Drapes and curtains hang smoothly!
- No need to re-arrange furniture!

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEEley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

JOHN PAKEL, SR., President

You are Cordially invited

SPECIAL for July... Savings placed by the 15th of the Month will earn a full month's Dividend.

CHICAGO SAVINGS

JULY 6, 13, 20, 27... 1957

Open House

Kviečiame Jus padėti mums atšvesti šešių mėnesių sukaktį naujame mūsų bendrovės name. Nuo birželio 29 dienos iki liepos 27-toš CHICAGO SAVINGS švenčia 6 mėnesių sukaktį puikiame savo name. Šia proga norime Jums pasakyti, kad per pirmuosius šių metų 6 mėnesius pas mus naujas taupymo sąskaitas atidarė 2,862 žmonės. Mūsų turtas padidėjo \$2,313,936.92, iš viso pasiekdamas \$22,344,636.58 dydį. Perkantiems ir statantiems naujus namus padarėme daugiau negu 300 paskolų, išskolindami jiems \$4,032,720.00. Iš viso 6 mėnesių bėgyje pinigine mūsų apyvarta buvo virš aštuoniolikos milijonų dolerių.

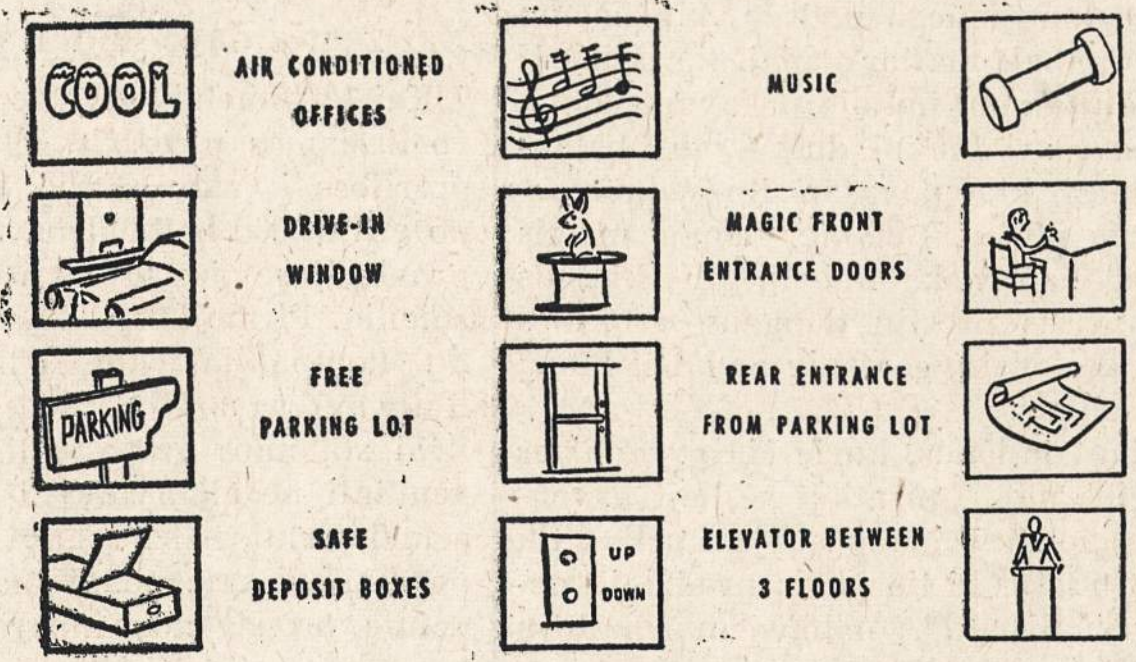
Jūsų santaupos Federal Savings and Loan Insurance Corporation yra pilnai apdraustos. Nuo jos inkorporavimo 1924 metais iki šios dienos CHICAGO SAVINGS bendrovėje taupytojai niekad neprarado nei vieno cento.

Virš 33 metų, kas šeši mėnesiai mūsų taupytojai gaudavo ir gauna didesnius dividendus negu paprastieji.

Be jau paminėto, mūsų taupytojai naudojami visa eile patarnavimų, kuriuos mes mielu padarome, būtent: apmokame šeimynos bilas, iškeičiame čekius ir kt. be jokio atlyginimo.

Šeštadieniais, liepos 13, liepos 20 ir liepos 27 dienomis, nuo 9:30 iki 1:00 PM atvykusius svečius patarnavimų, kuriuos mes mielu padarome, būtent: darysime ir ketvirtadienį vakarais liepos 11-tą, 18-tą ir 25-tą, nuo 5:30 iki 7:30 PM. Atsiveskite savo šeimą... bus netikėtų dovanų vaikams ir prieaugliams.

Darbo valandomis lietuviškoms draugijoms leidžiame nemokamai naudotis vėsinaima mūsų sale, sutalpinančia 100 žmonių. Norintieji pasinaudoti, iš anksto turi susitarti.

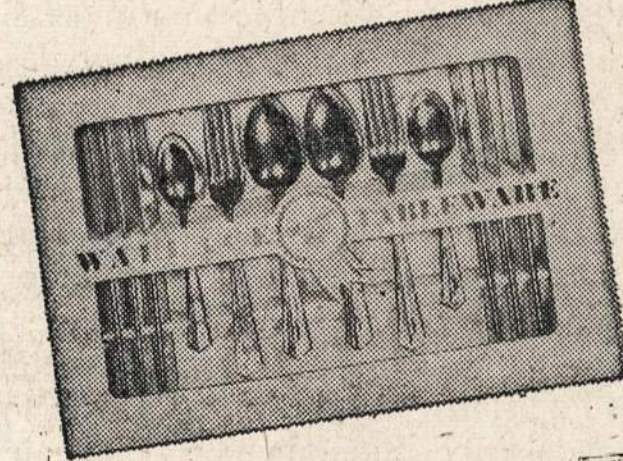

FREE GIFTS FOR JULY SAVERS

Aukščiausius dividendus dabar gausite

24 PIECE TABLEWARE SET FOR \$500.00 SAVINGS

FREE when you open an account for \$500.00 or add that amount to the account you now have. This is that "Something Special" ... that extra set you've been looking for—for the picnic... the beach... the camp... or for the home kitchen.

BEACH BLANKET FOR \$200.00 SAVINGS

This fine beach blanket and case is yours as a gift when you save \$200.00, whether adding to your savings account or opening a new account. This is another timely gift—so useful for summer... spread it out—it's a blanket... in the case it's a fine pillow... for beach, car or picnic.

FOR VACATION CLUB SAVERS

LAST CHANCE to get one of these — so very practical and handsomely packaged Salt and Pepper sets FREE. Just start your Vacation Club Account for only \$1.00 or more per week and we present you with this useful gift.

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court • Cicero 50 • TO 3-8131

Savings Insured... Since 1938

Chicago Savings & LOAN ASSOCIATION
6245 SOUTH WESTERN AVENUE • CHICAGO 36, ILLINOIS

GR6-7575

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy.	
Užsakymo kainos:	
Chicagoje — pasta:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:	
Viena kopija	5c
Savište	30c
Mėnesiui	\$1.25
Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	\$5.00
Trims mėnesiams	\$3.00
Užsienio:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	\$6.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmdienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.	
Pirginis reikia įsiti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ ofisas atdarys kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Sovietų armija smerkia "išdavikus"

Sovietų armija viešai pareiškė pritarimą Nikitos Chruščevo akcijai prieš keturis buv. aukštus komunistų partijos ir valdžios pareigūnus — Molotovą, Malenkovą, Kaganovičių ir Šepilovą. Krašto gynybos ministerijos oficialūs organas "Raudonoji žvaigždė" apkaltino juos "išdavikiška" veikla ir SSRS saugumo pagrindų ardymu. Už tokius rimtus nusikaltimus jie gali būti patraukti tieson ir skaudžiai nubausti.

Pats maršalas Žukovas, sovietų karo ministeris, pakeltas į tikruosius naujojo partijos prezidento narius, pasakė kalbą, pareikšdamas, jog visos sovietų ginkluotos jėgos — kariuomenė, laivynas ir aviacija — "gins mūsų valstybę iki paskutinio kvapo".

Tai patvirtina mūsų pereiną šeštadienį išreikštą nuomonę, kad Chruščevo žygyje prie "stalinininkų" opoziciją partijos viršūnėje jam padėjo maršalas Žukovas, su kuriuo, matyt, eina ir kiti raudonieji generolai. Be armijos vadų paramos partijos "pirmasis sekretorius" kažin, ar bebūtų galėjęs išmesti iš Kremliaus tokius bolševizmo veteranus, kaip Molotov ir Kaganovič.

Kas jiems atsitiks toliau, dar neaišku, bet pranešama, kad jie eš "namų arešte". Pradžioje toks pranešimas buvo pasirodęs Varšuvos spaudoje, o dabar yra kartojamas ir telegramose iš Maskvos.

Tai nieko gero jų atečiai nelemia. Jie gali susilaukti Berijos likimo. Kremliaus atakos yra kreipiamos daugiausia prieš Molotovą ir Kaganovičių. Jiem dviem, tur būt, ir gresia didžiausias pavojus. Niekas jų nešigailės, jei juodu ir bus visiškai "sulikviduoti", nes juodu toliai rėmė tironiją, kuri nužudė milijonus žmonių.

Tačiau nereikia užmiršti, kad ir Chruščevas su Žukovu nėra geresni. Nesvarbu, ką juodu arba jų pakalikai sako, teisindami dabartinį Kremliaus "valymą", bet atsiminkime jų pačių darbus!

Revoliucija beždžionių saloje

Valdžias turi ne tik žmonės, bet ir žemesniųjų rūšių gyvūnai. Pasijus taip pat, kaip ir žmonių bendruomenėse, pasireiškia energingi ir valdžios trokštą individai, kurie varžosi dėl galios ir neretai kits kitą užmuša, kol pagaliau vienas stipresnis už kitus pasidaro karalius arba diktatorius.

Tokių žiaurių varžytynių pavyzdį randame spaudos žinioje iš Grand Rapids, Mich. To miesto zoologijos darže yra "Beždžionių sala", kurioje gyvena 25 beždžionės, atvežtos iš Java (Indonezijos) salos. Jos nedidelės, bet labai smarkios ir dažnai susipeša.

Pereiną trečiadienį, kaip pasakoja zoologijos daržo direktorius, toje Javos beždžionių karalystėje staiga įvyko

perversmas: vienas jos pilietis vardu "Slick" užmušė karalių "Junior", kuris per ketverius metus buvo grupės valdovas. "Bet Slick'o valdžia tęsėsi tik vieną dieną. Jį užmušė ketvirtadienio ryte kitas, koks ten bevardis grupės narys.

Tris ar keturias dienas ėjo tos žiaurios kovos. Direktorius Fred A. Meyer, primena, kad ir karalius Junior buvo įgijęs valdžią smurto keliu. Jisai užmušė savo motiną karalienę, kuri iki to laiko valdė gyvenančią zoologijos daržo saloje beždžionių gaują.

Beždžionių karalius arba diktatorius ne be reikalo trokšta valdyti. Jisai pasiima, kiek tik nori, maisto, turi savo dispozicijoje visas pateles ir šiaip visame kame "bosauja".

Toje Beždžionių saloje praktikuojami valdžios metodai kai kuriais atžvilgiais primena bolševikų diktatūrą Sovietų Sąjungoje. Čia ambicingi asmenys irgi varžosi dėl galios, kits kitą žudydami bei kitokiais būdais "sulikviduodami". Kuris gudresnis ir smarkesnis, tas sunaikina savo oponentus ir virsta diktatorium; ir valdo, kol kas nors kitas nenusuka jam sprando.

Nuo Javos beždžionių valdžios bolševikų diktatūra skiriasi daugiausia tuo, kad Lenino įsteigta ir Stalino patobulinta sistema yra paremta ne tik smurtu, bet ir ideologiniu melu, — nors ką gali žinoti? Gal būt, ir beždžionių Malenkovas, žudydamas uodeguotąjį Beriją, sakė, kad jo auka yra "partijos priešas" ir "proletarinės beždžionių valdžios išdavikas"! Gaila, kad beždžionių kalba mums nesuprantama.

APŽVALGA

DAR APIE POLITINĮ NAIVUMĄ

Kritikuodami "Darbininko" straipsnių seriją apie Petrapilio seimą (1917 m. gegužės ir birželio mėnesį), kuris suskilo, nesugebėdamas susitarti dėl pasisakymo Lietuvos ateities klausimu, mes nurodėme, jog tų straipsnių autorius bereikalingai perdėda skirtumą tarp to seimo "dešiniųjų" ir "kairiųjų" nusistatymų, ir kad jisai elgiasi šališkai, beistengdamas parodyti, jog kairieji būvę menkesni Lietuvos patriotai, nes jie reikalavę "tik apsisprendimo teisės" Lietuvai, tuo tarpu kai dešinieji skelbė Lietuvos "nepriklausomybę".

Atsiliepdamas į mūsų pastabas, "Darbininkas" ginasi nesakęs, kurie to seimo dalyvių būvę geresni ar blogesni patriotai, o tik padavęs faktus. Bet tai netiesa.

Jo straipsniuose buvo ne tik faktų aprašymas, bet ir tam tikri jų aiškinimai ir išvados iš tų faktų bei aiškinimų. Kaip tik tuose aiškinimuose bei išvados ir pasireiškė jo rašiniuose šališkumas.

Pavyzdžiui, jie aiškino, kad kairiųjų partijų žmonės (socialdemokratai ir socialistai liaudininkai) būvę taip artimai dvasiškai susiję su Rusijos socialistais, kad jiems stigę drąsos "skirtis nuo Rusijos ir tuo pačiu nuo Rusijos socialistų".

Mes nurodėme, kad ši teorija neišlaiko kritikos. Dvasiniai saitai su Rusijos socialistais galėjo risti atskirus asmenis, bet ne aukščiausių paminėtų politinių kolektyvus, lietuvių socialdemokratų arba liaudininkų partijas. Lietuvos socialdemokratai buvo pirmieji iškėlę Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą ir įrašę jį (1896 m.) į savo partijos programą. Daugiau, kaip per dešimtį metų jie tą idėją skleidė visuomenėje, — tuo tarpu kai dešiniųjų srovų vadai ją neigė ir iš jos tyčiojosi, — bet paskui staiga socialdemokratai pabūgo skirtis nuo Rusijos, o dešinieji virto karštais nepriklausomybės šalininkais!

Taip aiškinti dalykus yra naiivu.

Kitas pavyzdys. Atsakydamas mums, "Darbininkas" vėl pabrėžia, kad "pirmieji (dešinieji) norėjo pasisakyti už nepriklausomybę, antrieji (kairieji) tik už apsisprendimą". Argi tuo nenorima pasakyti, kad vis dėlto dešinieji buvo geresni Lietuvos patriotai, negu kairieji?

Tolimesni "Darbininko" išvedžiojimai parodo tai dar aiškiau.

Tautos apsisprendimas

"Naujienos" pastebėjo, kad tarp dviejų Petrapilio seimui pasiūlytų rezoliucijų skirtumas buvo labai nedidelis. Į tai "Darbininkas" atsako, kad seimo da-

lyviai žiūrėjo kitaip; jie matė didelį skirtumą. Būtent:

"Jie (dešinieji) matė, kad mažumos siūlomoje rezoliucijoje prileidžiama dar galimybė, jog lietuvių tauta gali ir nepasisakyti už nepriklausomybę."

Teoretiskai, taip, — jei imsimė vieną tik abstraktų apsisprendimo dėsni. Jei tauta gaus teisę apsispręsti, tai, aišku, ji gali pasisakyti vienaip arba kitaip. Bet sekime šitą mintį toliau.

Sakysime, lietuvių tauta būtų ėmusi ir pasisakyti ne už nepriklausomybę, o už kokią nors kitą santykiavimo su Rusija formą (pvz. federacijos, konfederacijos, dominijos, tautų bendruomenės ar ką nors kita). Ar "Darb." mano, kad tokiu atveju Petrapilio seimas būtų turėjęs teisę tautos apsisprendimą "vetuoti". Jei taip, tai čia būtų demokratijos paneigimas.

O jei "Darb." šitos teisės Petrapilio seimui nepripažįsta, tai kokią reikšmę tada galėjo turėti jo "nepriklausomybės" rezoliucija? Tik agitacinę, ne daugiau. Agituoti už nepriklausomybę, žinoma, buvo geras dalykas, bet juk klausimas tada ėjo ne vien apie tai, ko geisti Lietuvai, bet ir kaip pasiekti to, kas geidžiama.

Dešiniųjų rezoliucija apie tai nesako nieko. Ji skelbia, kad Lietuva "privalo tapti nepriklausoma valstybe, nuolatinei neutrali". Jos neutralumą "privalo" garantuoti Tautos Kongresas, kuriame "turi būti" Lietuvos atstovai. Bet kaip visa tai pasidarys, — nė žodžio.

Dargi nepasakoma, kas skirs tuos "Lietuvos atstovus" į Tautos Kongresą, kuris "garantuos" Lietuvos neutralumą.

O kairiųjų rezoliucija parodo kelią, kuriuo reikia eiti, siekiant Lietuvai laisvės: ji reikalauja, kad Rusija, Vokietija ir kitos valstybės pripažintų lietuvių tautai teisę spręsti savo likimą. Ir tai buvo logiškas ir praktiškas kelias, nes tautinio apsisprendimo principą jau buvo paskelbęs JAV prezidentas Wilsonas; jį buvo priėmusios Alijantų valdžios ir už jį buvo pasisakiusi Laikinoji Rusijos Vyriausybė. Reikėjo tik, kad tas principas būtų pritaikytas Lietuvai.

Kodėl gi tam priešinosi dešinieji? Viena iš dviejų: arba jie nenorėjo, kad pati lietuvių tauta spręstų savo likimą, bijodami, kad ji apsispręsi kitaip, negu pageidaujama dešiniams; arba jie to principo nesuprato.

Gaila, bet tenka pastebėti, kad apsisprendimo principo dar, matyt, ir šiandien nesupranta "Darbininkas".

Kalbėdamas apie tautos apsi-

sprendimą, jisai vis priduria: "tik apsisprendimas". Lyg kad tai būtų koks "nepilnas" dalykas, kuriam ko tai dar trūksta. Bet tautos apsisprendimo teisė juk yra tautos suverenumo išraiška.

Reikalaudami pripažinti lietuvių tautai apsisprendimo teisę, kairieji reikalavo pripažinti jos suverenumą. To galėjo nesuprasti, kaip dabar nesupranta "Darbininkas" ir Petrapilio seimo dauguma; todėl jie ir įsivaizdavo, kad kairiųjų rezoliucija yra priešinga nepriklausomybei.

Bet gal jie ir suprato, tik partiniame užsikasčiavime nenorėjo nusileisti (karščiavosi, deja, ne mažiau ir kairioji pusė). Jei jie būtų svarstę klausimą šaltesniu protu, tai jie būtų radę kairiųjų rezoliucijoje dar ir kitą dalyką, turėjusį išsklaidyti jų baime.

Steigiamasis Seimas

Kairiųjų rezoliucija baigiasi pareiškimu, kad "savo politinį likimą lietuvių tauta turi teisę spręsti laisvai išrinktame Lietuvos Steigiamajame Seime".

Ar šis pareiškimas nėra pasisakymas už Lietuvos nepriklausomybę?

Tauta, laisvai išsirinkdama savo atstovus į seimą ir pavesdama jiems steigti valstybę, nustatant jos padėtį kitų valstybių atžvilgiu ir jos vidaus santvarką, — tauta, šitaip pasielgdama, juk vykdo savo suverenumą galią.

Mes klausime "Darbininką": ką gi kita reikšia pasisakymas už "laisvai išrinktą Steigiamąjį Seimą"?

Bet dešinieji Petrapilio seime tai rezoliucijai priešinosi visomis keturiomis ir laikė "didele pergale", kai ji buvo kelių balsų dauguma atmesta!

Tačiau ir jie pagaliau įdėjo į savo rezoliuciją pasisakymą už Steigiamąjį Seimą, tik iš anksto apžėdami jo galią. Dešiniųjų rezoliucijoje sakoma:

"Lietuvos valdymo būdą ir vidaus tvarką turi nustatyti sukvietas (!) visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu Steigiamasis Lietuvos Susirinkimas". ("Steigiamasis Susirinkimas" tai iš rusiško "Učreditelnoje Sobranije.")

Vadinasi, vidaus tvarką Steigiamasis Seimas galės nustatyti, bet spręsti visą krašto likimą — ne! Bet kas gi galėjo šitą teisę tautos atstovams atimti?

Čia vėl matome jų politinį naiivumą. Tačiau po juo galėjo slėptis ir kas nors blogesnio.

Juk dešinieji reikalavo "nepriklausomybės", nepagrįstos tautos apsisprendimu; jie reikalavo, kad Tautos Kongrese būtų "Lietuvos atstovai", neminė-

dami, kas tuos atstovus tenai siųs. Jei prie to dar atsiminsime, kad jau po Vasario šešioliktos tų partijų atstovai važinėjo į Vokietiją, ieškodami Lietuvai karaliaus ir siūlydami sujungti "nepriklausomą (!) Lietuvos valstybę" amžinai ryšiais su Vokietija; ir jei atsiminsime, ką vėliau dešiniojos partijos padarė su Lietuvos Steigiamajame Seime priimta Lietuvos Respublikos Konstitucija, — tai, tur būt, nebus klaidos prileisti, kad ir Petrapilio seime galėjo būti rimto pagrindo abejoti dešiniųjų demokratiškumu.

Kalbame ne apie paskirus asmenis. Ne visi nuodėrdūs demokratai buvo kairiojoje pusėje, ir nevisi demokratijos priešai buvo dešiniojoje. Bet vis dėlto tenka pripažinti, kad pasidalinimas įvyko klausimu: Ar Lietuvos valstybė sukurs ir valdys Lietuvos žmonės — ar kas kitas.

Šituo klausimu Petrapilio seimas suskilo. Vėliau, ant šito klausimo Lietuvos demokratinė valstybė suklupo 1926 m. gruodžio 17.

Kas kalba apie Lietuvos praeitį, tas neprivalo šitų faktų ignoruoti.

TRUMPAI

— Marija Ridikienė, nuolatinė Brooklyno gyventojas, buvo atvažiuavusi į Lietuvį Sokių šventę, aplankė parodas, idomesnes Chicago vietos ir vėl išvyko į New Yorką. Ji buvo apsisistojusi pas žinomus Cicerio biznierių Štangenbergus. Kartu su ponia Štangenbergiene ji aplankė kelias Chicago's idomybes.

— Marija Tallūnevičiūtė (923 W. 35th St.), kuri baigė Kelly High School, gavo III. valstybės universiteto stipendiją. Iš viso buvo paskirtos 72 stipendijos, ir jas gavo patys gabiausi ir labiausiai pasižymėję moksleiviai. Ji yra naujojo mokytojo p. K. Tallūnevičiaus duktė.

— Andrius Mironas, Naujienų spaustuvs darbininkas, pirmą atostogų savaitę praleido Chicagoje, taip saktant, bešifuodamas prieš kiek laiko parašytą novelę. Šią savaitę jis važinėjo po Missouri valstybę. Aplankys garsiuosius Ozarks ir kitas idomesnes vietas. Tai duos jam progos pramankštinti savo naujutį Buick automobilį.

— S. Vainoras, Naujienų redakcijos narys, atostogų progą šiandien karto su žmona išskrido į New Yorką, kur praleis vieną savaitę.

J. PRONSKŲS

ŠIAURĖ ŠAUKIA

24. Viena, kas liko šiandien iš senovės prerijų grožybės — tai jos saulėlydžiai, kokių niekur pasaulyje negalima sutikti. Niekas negali prilygti prerijų vakaro tyliai ir nakties majestotui, kai aukštybėse sužiba skaisčios žvaigždės ir iš šiaurės pusės šiaurės pašvaisstės pradeda dažyti dangaus skliautus visomis vaivorykštės spalvomis. Tas okeanas neturi pradžios ir vargiai kada turės pabaigą. Žmonės čia atėjo ir vėl nuėjo, atsirado ir dingo, nepalikdami jokio pėdsako. Kai kurie ankstyvesni rašytojai jas aprašo su dramatišku įkvėpimu, kaip neišreikšiamos vienuomenės ir nesuvaldomos lgesio pasaulį. Gal, tai iš tų prerijų indėnai paslėmė savo rojų apibūdinti, kaip "happy hunting grounds" (laimingi medžioklės plotai).

Prerijos apvožtos dangaus skliautu iki pačios horizonto juostos, turi ne tik dangaus oro mišlynės, bet ir paties dangaus. Jei ne saulė ir kiti judantieji dangaus kūnai, čia būtų neįmanoma atskirti rytų nuo vakarų ir pietų nuo šiaurės. Atskirk, būdamas padėtas ant lygios apskritos lėkštės ir apvožtas idealiai apskritu porcelano gabtuku! Kadangi niekas čia neužstoja saulėtekio ir saulėlydžio, kaip tatau yra kalnuotose ar kad ir aukštų girių kraštuose, tai saulėtekio ir saulėlydžio fenomenai čia nevaržomi žaidžia visomis stebuklingo

gražumo spalvomis. Negana to, vasaros metu rados atspindį saulės ir mėnulio vainikai čia ypatingai gražūs, ir dvilinkos bei trilinkos vaivorykštės ypatingai ryškios. Žiemos metu saulės ir mėnesio "stulpai" bei "ratai", ir šių dangaus šviestų "šešėliai" savo skaisčių ryškumu staciai neatskiriami nuo originalų. Neretai čia pasitaiko prerijų mirazai, atidengia peizažus, esančius kitapus žemės braujos, kartais toliau kaip per 25 mylias!

Didžiosios Kanados prerijos yra retų įvairumų ir siurprių kraštas. Pavyzdžiui, vieną žiemą arimai juoduoja pro vėjo nuginotą ploną sniego padažą, kitą žiemą net kovo pabaigoje dar nepajėgia išsikasti iš 10 pėdų gilumo baltojo pusnyų patalo. Vieną pavasarį laukai dulka jau balandžio mėnesį, kitą pavasarį iki vidurvasario čerzais plūsta. Bet kiekvienais metais satlė pagaliau viską nugali, ir birželis parneša visas prerijų dangaus grožybes su geru, geriausiu, geresniu ar labai blogu metų pažadais.

Išskiriant indėnus, kurie čia gyvena per tūkstančius metų, pirmieji sėslieji gyventojai, baltaodžiai, čia pradėjo kurtis tik nuo 1870 metų. Ir tie patys pradžioje nebuvo "grynai balti", o buvo nuo baltųjų pabėgę metisai. Deja, neilgam: jie pabėgo, nes paskui juos iš rytų vartinėmis pradėjo smektis misionieriai metisų sielų medžiotoi ir iš pietų deginės šmelgėninkai — metisų iš jų šiltingų būivųjų kalinių išvilkti. Sekamoji, vis didėjančiomis bangomis,

buvo imigracija iš Anglijos, Airijos, Škotijos, Ukrainos, Vokietijos, Skandinavijos, JAV, Vengrijos, Rumunijos, Rusijos, Lenkijos ir t.t. Čia atvykę visi per trumpą laiką išgyveno ilgą istoriją. Kai daugumos pirmųjų kolonistų visas "derlius" buvo buivolų kaulai, surinkti ir krūvomis sukrauti laukuose, o vėliau užaugintą javų derlių teko atiduoti spekuliantams pusdykiai, šiandien ūkio kooperatyvų imperijos elevatoriai, fabrikai, žibalo gamyklos pastatai ir didžiulės krautuvės "dangų remia", ir daugumas senųjų pionierių gyvena iš savo santaupų nuosimčių.

Kai žemės davė ir dar primokėjo

Kai 1880 metais per prerijų lygumas buvo tiesiamas pirmasis geležinkelis, visose prerijose ir vakarus nuo Vinipego tegyveno vos 60,000 baltaodžių. Šiandien prerijų provincijose jau gyvena arti 3 milijonų žmonių. Pirmoji ir didžiausioji geležinkelio kompanija CPR (Canadian Pacific Railway) savo 25,000 akų traktui išilgai statomos geležinkelio linijos apgyvendinti negalėjo surasti žmonių ne tik žemės pirkti, bet ir veltui imti. Sumanyta pradėti visame senajame pasaulyje didžiulę propagandą imigrantams gauti, ir tų pareigos ėmėsi Kanados federalinis vidaus reikalų ministeris, Clifford Sifton. Nuo 1896 iki 1905 metų Siftonas ir CPR, talinkincaujant Hudson Bay kompanijai, Grand Trunk Pacific ir kelioms kolonizacijos kompanijoms, varė dar negirdėtą

kampaniją emigracijos istorijoje. Ta kampanija apėmė du kontinentus ir buvo vedama mažiausiai dvylika kalbų. Buvo išspausdinta milijonai atšaukimų įvairiomis kalbomis, dangun keliauti Kanados šiaurvakarių Teritorijas ir šiflant veltui ketvirtainės mylios žemės plotus. Buvo kviečiami švedai švedišškai, olandai olandiškai, norvegai norvegiškai, velsai, gaelai, danai, suomiai, slavai — jų kalbomis. Vienu metu Siftonas išlaikė 21 agentūrą, gabeno žurnalistus išpaudyti aprašyti, staug praturtę fermeriai buvo dykai siunčiami į savo kilmės kraštus tikslu skelbti "prerijų rojų" evangeliją savo tautiečių tarpe. Kanados valdžia pardavė didžiulius žemės plotus privačioms kompanijoms, primokėdama dar po 5 dolerių už kiekvieną atgabentą kolonistą ir po 2 dolerių už kiekvieną kolonistą šeimos galvą. Kolonistams pažadai buvo skelbiami kartais peržengia visas rimtumo ribas. Esi neturtingas — čia bėginti tapsi turtuolis! Nenori karitūmonėje tarnauti — čia nereikis! Nori skubiai praturtėti — per 4 mėnesius čia nunoksta auksinis kviečių derlius! Ir t.p. Nestebėtina, kad vien iš Rusijos įgelmių per vieną mėnesį į Kanadą atplaukė 7,000 "duchoborų", kurie skersai visą Kanadą milžiniška mase užplūdė Saskačevano lygumas ir šiandien Kanadai tebekelia daug rimtų rūpesčių. Bet prerijų apgyvendinimo planas buvo įvykdytas ir šiandien laikomas pavyksiu. Tūkstančiai tų ateivių neturėjo mažiausio

supratimo ne tik apie ypatingas šio krašto klimato bei žemės ūkio sąlygas, bet iš viso nebuvo žemės dirbė, o šį senutėlį prerijų žemę iš pat pradžių parodė daug kaprizų. Niekas supratimo neturėjo apie erozijas ir dirvožemio pūgas, sausras, potvynius, ledus, krušas, netikėtas ankstyvas šalnas, žiogus, rūdis, piktožoles ir t. p. 1906-07 m. žiemą "žimukai" (šiltai srovei iš Pacifiko) nepasirodžius, Albertoj išsodėsimys tūkstančių raguočių ir arklių, kadangi gyvūnai per gilų sniegą negalėjo prisikasti prie žolės, — gi ūkininkai buvo pratę šieno nepiauti, palikdami gyvuliams per žiemą patiems žolę susirasti. 1903 m. žiemą nepaprastai skaisčios saulės dienos ir dažnos audros išgašino gyvulius, ypač arklius, tuo būdu, kad, apakę nuo žibancio sniego, negalėjo matyti pavojų ir sukrisdavo į dubas bei bedugnes. Kokiuose namuose patys pirmieji kolonistai gyveno, galima bus susidaryti vaizdą iš to, kad vieno ūkininko arklys iškrito į gyvenamąjį kambary per stogą! Tai įvyko dėl to, kad stogas buvo vėlnomis klotas ir apaugęs žole, o sienos iki stogo apkastos žeme ir arklys, matydamas žolę ir manydamas, kad tai kaurburių, pasilipo žolės nuėsti. Bendras pirmųjų kolonistų nuotakas keliais žodžiais nusakė viena senutė. Paklausta, "Ar tamstos vyras buvo toks laimingas pirmomis dienomis?" atsakė: "Labai dažnai jis verkė" ir palaukusi pridūrė: "Jie visi verkė"...

(Bus daugiau)

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kreiptasi į atitinkamas Argentinos įstaigas dėl leidimų, patalpų, propagandos ir pan. Tenka džiaugtis, kad visur valdžios įstaigose buvo gautas pritirimas, kuris su didesniu pasiryžimu vertė dirbti rengėjus. Vietos spauda, radijas ir net televizija pažadėjo tinkamai paminėti šios pirmutinės, antikomunistinės parodos atidarymą Buenos Aires mieste. Patalpose buvo gautos stebėtinai geros ir pačioje geriausioje Buenos Aires gatvėje — Florida 715, kur popietėmis ir vakarais tik pėsčiųjų minios slenka šia gatve ir praeina pro šį namą. Šie namai vadina „Mendoza“ ir yra šios provincijos nuosavybė. Mendoza provincijos gubernatorius mielai leido tuose namuose suruošti parodą komunistinio teroro, įvykdyto 1941 metų birželio 14-22 d. Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje.

Su šypsena...

Štai paskutinė parodos rengimo diena. Atėjus vakarui, per tūkstantinę Floridos gatvės minią, lyg per jūros bangas, irėsi mišų organizacijų ir spaudos atstovai, kvietiniai svečiai, foto reporteriai, o prie įėjimo į Casa „Mendoza“ stoviniavo būriai žmonių. Tūkstančiai akių skaitė didelius plakatus, kalbančius apie baisiojo komunistinio teroro parodą, kuri pirmą tokia Argentinoje. Nors parodos atmosfera buvo pridengta gedulo šydu ir vertė kiekviena ten patekusį susimąstyti, nulenkti galvą kankiniams ir net nubraukti ašarą nuo skruosto, tačiau lietuvių atstovas ir šios parodos rengimo iniciatorius inž. L. Stasaitis visus sutiko su šypsena! Deja, po to šypsena slėpėsi džiaugsmas, persunktas pergales jausmais, nes šios parodos tikslas atsiektas, — jis atstoja aštrų ginklą prieš Lietuvos pavergėję... Tikėjime, kad šių kelių žmonių pasiaukojimas parodos rengimo darbai sutrumpino mūsų brolių vergiją Tėvynėje!

Ispūdingai atidaroma paroda

Birželio 14 dieną tykiam lietuvi lynojant, o lietuvių širdims verkiant, kada prieš akis stovi baisieji komunistinio teroro vaizdai, erdvioje akty salėje pirmąsi į minią prabilo latvių atstovas V. Gusts. Prabila trumpais, bet tvirtais žodžiais, o jo žodžius patvirtino čia pat ant sienų iškabinti dokumentiniai parodos eksponatai. Fotografai stengiasi šiuos istorinius momentus užfiksuoti, todėl salėje akinantis šviesų mirgėjimas...

Pagrindinis šios parodos kalbėtojas buv. lietuvis prof. Gruodis, kuris nušviavo tikruosius šios parodos tikslus ir komunistinio pavergtų tautų troškimus. Po jo dar kalbėjo PET seimo delegacijos Buenos Aires mieste pirmininkas inž. St. Sliwinski, Argentinos Antikomunistinės Lygos atstovas, žurnalistas A. Daniel Feleroni, ir žymus advokatas — politikas, La Platos universiteto rektorius Dr. S. C. Fassi. Pastarojo kalba turėjo nepaprastą reikšmę, nes tai pirmas atsitikimas, kad toks aukštas pareigūnas kalbėjo Lietuvai, todėl salėje laido tuvių naujaitė. Taigi, tūkstančiai naujų mūsų užtarėjų atsirado Buenos Aires mieste, tūkstančiai pradėjo neapkęsti komunistų ir nusisuko nuo visos jų melo propagandos. Net rusiškų filmų pradėjo žymiai mažiau eiti žiūrėti.

Ambasadorius Kostylevas siunta

Ambasadorius Kostylevas, kuris atstovauja žmogžudžių ir tautų pavergėjų lipdą, šiai parodai veikiant, nepaprastai siuto ir nesigailėjo protesto notų Argentinos vyriausybės. Buvo atvejų, kad reikėjo laukti parodos nutraukimo, tačiau Argentinos vyriausybė savo pažadą mums tesėjo ir parodą nenutraukė. Reikia manyti, kad raudonieji agentai kiek galėdami sieks už tai keršyti pabaltiečiams. Taigi

Parodos skyriai

Paroda turėjo užėmusi dvi sales. Pirmoje, tik įėjus iš gat-

vės, buvo visų trijų Pabaltijo tautų liaudies meno skyriai ir propagandos skyrius. Mūsų liaudies meno skyrius buvo gausiausias tautiniais audiniais, drožiniais, gintaro išdirbiniais, velykiniais margučiais, pinigais ir... saulele Lietuvos žemės, kurią laistė ir laisto jos sūnų kraujas. Žvelgiant į šią žemę širdis veržiasi iš krūtinių ir traukia prie tos žemės, kurią 1941 metais aplaistė tų kankinių kraujais, kurių nuotraukos buvo matomos. Mūsų tėvynės vaizdai puošė visą sieną, prie kurios buvo didelis propagandinės literatūros stalas. Literatūrą galėjo imti nemokamai visi lankytojai. Ant spaudos stalo gulėjo tūkstančiai atsišaukimų į argentiniečius ir raginimų budėti, kad komunistas šioje šalyje nepadarytų to, kas rodoma šioje parodoje.

Antroje salėje ant specialiai įrengtų išakbų pasieniais buvo iškabintos visos dokumentinės komunistinio teroro kankinių foto nuotraukos ir įvairios statistikos bei žemėlapiai. Šis skyrius sudarė pagrindą visai parodai.

Spaudos ir propagandos skyrius nuolat susilaukė naujų atsišaukimų lapelių iš įvairių tautų ir net argentiniečių. Ypatinai gausu buvo vengrų atsišaukimų su klausimais Kostyleviui, t. y. Rusijos ambasadoriui Argentinoje. Štai kokie klausimai buvo statomi šiam tautų žudikių atstovui: Kur yra deportuoti vengrai? Ką padarė jūsų patrankos Budapešte? Kas atsitiko su Poznanės darbininkais? Ar tiesa, kad prašė duonos ir laisvės? Kodėl prašė duonos ir laisvės, jei pagal jūsų melą to net per daug yra? Kiek tau moka už špionazą ir sabotazą? Ar nežina, kad mes nenorime, kad būtų čia? Kodėl nevažiuoji namo? Nori, kad išmestum čia? Kostylevas neturi ką veikti čia! Keliauk į savo kraštą! Žmogžudys, atnaujintas vengrų krauju! Mirtis komunistui!

Tūkstančiai šių lapelių išėjo kartu su parodos lankytojais ir tūkstančius argentiniečių įspėjo, kas įvyktų, jei taps komunisto rėmėjais.

Nepaprastai daug lankytojų

Nuo pat atidarymo iki uždarymo, t. y. nuo birželio 14 iki 23 dienos paroda buvo nepaprastai gausiai lankoma argentiniečių ir kitų tautų publikos. Apskaičiuojama, kad virš šimto tūkstančių žmonių parodą aplankė ir dar būtų galima ilgai laikyti atidarymą. Nuolat salėse buvo eilės žmonių, žiūrinėjų eksponatus ir tyliai kalbančius. Jei pirmoje salėje daugiau girdėjosi pasigėrėjimo liaudies meno dirbinių kalbų, tai antroje salėje girdėjosi sunkūs atodūsiai ir nusistebėjimai komunistų žverškimu. Daugelis turėjo staiga nusisukti nuo tų paveikslų, kur matėsi sutraikytomis galvomis, nuluptomis odomis, nupiaustomis galvomis, surakintomis kojomis ir rankomis ir kitaip žiauriai nukankintos komunistų aukos... Neviens, ypač iš moterų, nubraukė nuo savo skruosto gailesčio ašarą ir, priėjęs prie lietuvių reikšmės, užuojautą. Visoje salėje jautėsi laidotuvių naujaitė. Taigi, tūkstančiai naujų mūsų užtarėjų atsirado Buenos Aires mieste, tūkstančiai pradėjo neapkęsti komunistų ir nusisuko nuo visos jų melo propagandos. Net rusiškų filmų pradėjo žymiai mažiau eiti žiūrėti.

Ambasadorius Kostylevas siunta

Ambasadorius Kostylevas, kuris atstovauja žmogžudžių ir tautų pavergėjų lipdą, šiai parodai veikiant, nepaprastai siuto ir nesigailėjo protesto notų Argentinos vyriausybės. Buvo atvejų, kad reikėjo laukti parodos nutraukimo, tačiau Argentinos vyriausybė savo pažadą mums tesėjo ir parodą nenutraukė. Reikia manyti, kad raudonieji agentai kiek galėdami sieks už tai keršyti pabaltiečiams. Taigi

Parodos skyriai

Paroda turėjo užėmusi dvi sales. Pirmoje, tik įėjus iš gat-

nebus nuostabu, jei mūsų organizacijose kada nors prasidės didesnis tarpusavio nesugyvenimas. Tačiau mes laimėjome nepaprastai daug, ko nebeįstengs raudonieji slobinai iš mūsų atimti. Manoma, kad šią parodą dar bus galima ir kituose Argentinijos miestuose surengti, nes tam pasiūlymų yra gana daug.

Argentinos Lietuvių Bendruomenės žygis liks aukso raidėmis įrašytas į kovos dėl laisvės istorijos lapus. Džiugu, kad ji turi daug pasišventėlių ir gerų patriotų, kurie dirba, nežiūrėdami didelių pavojų ir vargo. Šis svarbus įvykis turi per mūsų spaudą kuo plačiausiai nuaidėti per pasaulį ir pasiekti Tėvynėje kenčiančius brolius. Tegul ir jie džiaugiasi mūsų darbais ir mūsų kovos puikiais vaisiais. Ateis diena, kada triumfuosime, sudavę mirtiną smūgį raudonajam slobinui — komunistui. Grįš iš Sibiro taigų tremtiniai, grįšime ne vienas ir iš mūsų kurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Grįšime ir ant sunaikintų sodų pelenų suklupę bučiuosime tą žemę, dėl kurios laisvės tūkstančiai paguldė galvas... Vėl ramiai artojas pures savo žemę, sės auksinius grūdus ir tas laukų derlius bus jam. Skambės mūsų dainos iš vargo nupintos... Atiduodami pagarbą broliams partizanams, mes kartu su jais, kurie dar liks gyvi, dainuosime jų pačių sukurtą dainą:

„...Kankarėliai žemių ir medinių /kryžiai

Tau nubarstė kūną, Lietuva /mana...
Bet gyvent ar žūti sūnūs /pasiryžę,
Kraujo, siaubo, smurto tau, /šalie, gana...!'
Buenos Airės, 24.6.57.

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
M. Ū. R. A. S.
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų. Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai. Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Tel.: Prospect 8-2013
bet kuriuo laiku.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

„...Kankarėliai žemių ir medinių /kryžiai

Mutual Federal Savings Rekordas...

1905 m. Suorganizuota pagal valstybės čarterį. Bendrovė visuomet stengėsi pagerinti ir padidinti patarnavimus skolintojams ir taupytojams.

1933 m. įsijungė į Federal Home Loan Banko sistemą.

1934 m. įsigijo Federalinį Čarterį.

1935 m. gavo Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C., apdraudą. Visų sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00.

1941 m. J. A. V. Ildas pasirinko bendrovę savo agentu valstybės taupymo bonams pardavinėti.

Nuo pat įsikūrimo mokėjome ir mokame aukštus dividendus.

Pradėkite taupyti šiandien.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Phone VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 valandos ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaryta.

SKOLINK IR TAUPYK Standard Federal Savings

— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicago lietuvų savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

Kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiemis teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių.

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY
THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaryta.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

Tau nubarstė kūną, Lietuva /mana...
Bet gyvent ar žūti sūnūs /pasiryžę,
Kraujo, siaubo, smurto tau, /šalie, gana...!'
Buenos Airės, 24.6.57.

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
M. Ū. R. A. S.
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų. Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai. Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Tel.: Prospect 8-2013
bet kuriuo laiku.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

„...Kankarėliai žemių ir medinių /kryžiai

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antrad. nuo 1-5, Treč. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta. Atostogose iki liepos 15 d.

Rezid. tel.: Stewart 3-4511
Ofiso telefonai: YARDS 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiad. ir šeštad. tik 10-12 val.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGIJA
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Valandos: pirmad., ketvirtad., šeštad. nuo 1 iki 4 val.; antrad. ir penktadieniais 5 iki 8.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienius. Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šeštad. 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser. Subatoj ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonai: YARDS 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepiate viršutiniai telefonai šaukite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v. šeštadieniais 2-4 val. po pietų

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampas 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Iki rugpjūčio 1 dienai atostogose.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŲ)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTU GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Sekmdadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDIC-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezai, Med. Bandžai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1 ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARDS 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideala netikra — artificialia aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.

4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARDS 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS

KOKS VESINTUVAS
Tamstai tiktų? - Klausk mus.
1958 m. TV, radio, fonografi.
Perduodam ir teismom.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FR. 6-1998. Sekm. uždaryta.

Nemokamai Nuvilksime

automobilį iš nelaimės vietos, jei leisite mums jį pataisyti.
Telefonuokite:
Canal 6-8397

Užsirašykite šį telefoną ir visada laikykite jį masinoj.
CANALPORT AUTO REPAIR
2180 So. Canalport Ave.
(prie 22-ros ir So. Morgan)

BALDU PERKRAUSTYMAS
Iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th PLACE
Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 bicycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryte.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandų vakare.

Sekmdadienį 8:30-9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 bicycles.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE
Chicago 29, Illinois

5 — NAUJAIENOS, CHICAGO 8, ILL
— MONDAY, JULY 8, 1957

(Atkelta iš 2 psl.)

tupėjo neva tautinis galvos papuošalas, rankoje rankinukas. Rankoje galima laikyti trikampio sulenkta baltą ar išsiuvinėtais apmėgtais krašteliais skėpetaitę, kuri, pradėjus šokti, persveriamą per juostą. Pasirodė ir viena kita išpūstu apatiniu, ant kurio išskėstas viršutinis sijonas teikė maskaradiško įspūdžio. Atrodo smulkmenos, bet pakanka vieno kito smulkaus nepriderinto brūkšnio visam paveikslui sugadinti.

Vaikų skyrius

Apie lietuvių parapijinių mokyklų vaikų programą netektų

ir šnekėti. Ji buvo grynai kietinė (kitokia ir negalėjo būti), labai tinkanti sudedamoji dalis tų pačių mokyklų šventėse čia mokslo metus užbaigiant ar kitomis progomis, ar šiaip vaikams organizuoti praleisti pertraukas. Tik tuo atžvilgiu ją, tą programą, būtų galima ir vertinti. Tada, žinoma, išiečių rengėjų ir vaikų naudai. Šiose aplinkybėse, deja, dar per anksti būtų rodytis. Ateity, reikia tikėtis, seselės, turėdamos tam priemonių ir sąlygas, metai iš metų vaikus to srities lavindamos, suruoš su patikėtu joms lietuvišką atžalyną pasigėrėtinų, bendrų visų mokyklų, koncertų, šokių, žaidimų, ar šiaip

kūno kultūros programų. Mes jų išsiilgę lauksime. Tokiems norams teikia didelių vilčių ir šį kartą pasirodęs vaikų drausminimas, rami laikysena savo vietose, gražus įmaršavimas ir t.t. Iš vaikų fizinių ir dvasinių savybių išplaukia vaikų atskirų švenčių reikavimas, bet nieku būdu ne su suaugusiais. Jeigu įvairkams tektų toje pačioje ilgesnėje šventėje dalyvauti, jie turi savo atskiras, valandas, dieną ir programą.

Dar man sukasi vienas klausimas, ar buvo ir būtų tiksli svetimtaučių vaikų įtraukti į lietuviškų programų vykdymą. (Čia neturima galvoje mokyklų savybės švenčių programų). Vadovaudamiesi Kristaus posakiu "Kas Dievo, atiduokite Dievui, kas Cezario, atiduokite Cezariui", arba "Savo neapleisk ir kito nenorėk", atrodytų ne. Būtu didžiulis seselių nuopelnas ir mūsų tautos dar didesnis dėkui, kad jos suorganizuotų visas priemones ir būdus lietuvių vaikų išlaikyti lietuviškai.

Lietuvių liaudies muzikos instrumentai

Su labai garsiais žadetais lietuvių liaudies muzikos įrankiais nepasirodyta, išskyrus keliolika jaunimo ansamblio mergaičių. Jos pakankiavo kelti liaudies dainų melodijų. Ką darys mergaitės — joms liepė, ir jos atėjo. Mūsų išstojimas sukėlė pirmųjų metų darbo gimnazijos malonius atsiminimus, kai per žemesniųjų klasių, pačių vaikų surengtuosius vakarus, pakilus uždangai, išsivydavai su styginiais įrankiais ke-

leta jaunučių, pasiruošusių žavėti ir štebinti publiką. Tai buvo gražu. Tačiau šį kartą mergaičių būrelis, pražūvęs didelėje vietoje ir dideliame laike, parodė, kokie dar mes šioje srityje esame maži, dvelkė atsitiktinumu.

Jeigu norėta liaudies muzikos įrankius pademonstruoti, ar nevertėto pasikviesti (iš anksto) Čiurlionį. Juk pajėgesnio ir tinkamesnio reprezentacijai tos rūšies vieneto mes kol kas neturime. Jeigu dar tais įrankiais būtų pagrojęs kai kuriems šokiams, sakysim, Sadutei, tai mes būtume pasijutę besėdį Saulės ir Mėnulio vestuvėse.

Rėmai

Prašyte prašosi didesnės programos įdėdamos į tinkamus rėmus, sakysim, kaip kitos tautybės labai propagandistai ir prasmingai padaro: Estų sporto šventė, praėjusi Kanadoje, Sakalų ir t. t. Tai aiškiai byloja nuotraukos Chicago Sun Times šiuo metų liepos mėn. 1 d. — su lyginkime jas. Be mano mažyčio balso spaudoje šiuo klausimu buvo pasirodžiusių ir daugiau balsų.

Kam šventės dedikacija?! Miesto galva proklamavo lietuvių šokių šventę (kokia ji bebūtų) lietuvių šokių diena. O mes ką padarėme?! Pradžiai ir pabaigai dalyvių maršas, nors buvo ir apsilbausęs, pakėlė bendrą nuotaiką, bet to per mažą.

Programą šauiniai pravedė, niekad nepasimetanti, p. J. Daužvardienė.

Spaudos komisijos

Užsienio (taip ją vadina) spaudos komisijos dirba rimtai ir taikliai, jeigu išgautas net JAV p. Prezidento sveikinimas.

Mūsų spaudoje reklaminė, garsinamųjų straipsnių dauguma yra buvusi tautosakinio pobūdžio, labai panašių į kvieslio bylą, kurioje, tarp ko kita, ir taip pasakyta: "Ateikite visi... bus jautis iškeptas, ant šilkų užkrosnyje pakabintas, briedkriaukis... įsmeigtas, — kas norės atspiaus, kas nenorės, atsisrauks!"

Kas laimėta. Jeigu turėta tikslas, kaip buvo pasakyta, propaguoti mūsų liaudies šokius, atskleisti tautos kultūros žiedus, tai to tikslo nepasiekta: šokiai šiam tikslui nepaaužti ar nespėti paruošti, o kita programos dalis iki reprezentacinio lygio irgi neišugdyta. Mažiesieji (svetimieji) apie mūsų tuos rūšies liaudies kūrybą sudarys neteisingą, ne mūsų naudai, pažiūrą.

Labai galimas daiktas, kad nuotraukos (iš laikraščių iškarpos) pakliūs į tokių iškarpių nuotraukų sudaromus albumus, kaip teko užtikti bibliotekoje, sudarytus iš primityvių tautų šokių — Afrikos ir t. t.

Pasisekė, nepasisekė. Patiko, nepatiko.

Žodžio "pasisekė" sąvoka šiais atvejais ne visai tinka. Pasisekimas reiškia daugiau laimę ar nelaimę. Pasisekė ar nepasisekė norimas darbas gauti, plėšikui nepasisekė išlaužti į banką, nes policija sutrukdė ir t. t. Geriau jei laimė ir sėkmė darbus lydi, bet pasisekimas reiškia ir atsitiktinumą. O atsitiktinumais čia nederėtų remtis. Patikimas irgi nėra gerumas, lygi nustatomoji sąvoka. Bet ir asmeniškias, skonio, supratimo, reikalavimo ar reiklumo dalykas, išplaukias iš dalyko pažinimo, ar nepažinimo. Intelligentui patinka vienas dalykas, neišlavintam žmogui kitas. Vaikas džiaugsis visai skirtingu dalykėliu, negu suaugęs, subrendęs ir t. t. Darbo vaisius, kūrinius vertinti yra kiti pagrindai, kriterijai, objektai.

(Bus daugiau)

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJINIŲSE"

CLASSIFIED ADVT

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

AGENTS DIDMENŲ LIKIERIAMS. Nepaprastai gera proga didžiausio likerio didmenų bendrovės šiam darbui tinkamam žmogui. Jei esate tarp 24 ir 40 metų amžiaus, pasiryžę dirbti ir turite patyrimo (ne būtinai likerio) pardavimo srityje, šioje vietoje gausite gerą algą ir komisią. Uždarbio dydis neribotas. Jei jums rūpi ateitis ir norite išsijungti į tikrai progresyvią organizaciją, tai užsukite į PIONEER ATLAS LIQUOR, Division of MCKESSON & ROBBINS, INC., 4625 W. Maypole Ave., Chicago 24, Illinois.

BATŲ SIUVĖJŲ

Rankomis darbas prie pavienių porų ir Orthopedic butai. Pilna arba dalį laiko darbai. Geras atlyginimas. Pastovus darbas. M. L. A. R. S. O. N. 317 W. Madison Street

REIKALINGAS VIREJAS 1401 So. 48th Ct. OLYMPIC 6-0696

BARTENDERIS skubiai reikalingas, prityres, mokas kalbėti angliskai, nuolatiniu darbu. Geras atlyginimas. Skambinti Aleksui Plaza 2-9892, nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių

BOOKKEEPER — TYPIST

One girl office. Air conditioned. 5 day week. Permanent. Top salary. Call Mr. Sachs, SEeley 3-5025

REIKALINGA moteris mažam vaikui prižiūrėti. Gyventi vietoje. Skambinti FR 6-5295

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NAMŲ SAVININKAI!

PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI

NEMOKAMAI

Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti

Prospect 8-2234.

Varpas Real Estate

5916 So. Western Ave.

ISNUOMOJAMAS

4 kambarių šviesus butas, vonia, karštas vanduo. 1918 So. Shelby Ct. Tel.: SEeley 3-5228

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

NEPRALEISKITE PROGOS

Dėl rimtų, praeisčių parduodama maisto krautuvė su geru būniu ir geroje vietoje. 4551 So. Hermitage Ave. Yards 7-4301.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

FARMOS, namai, prie ežero nuosavybės, biznio progos. Reikalaukite veltui sąrašo. Decker Realty Service, Paw Paw, Michigan.

MICHIGAN valstybės

šalininkas parduoda 160 akrų farmą. Mažytis ir nuosavybės mieste. Namai moderniški, visi A-1 stovyje. Labai gera dirbama žemė. Platesnių informacijų po 4:00 PM telefonuokite HEEmlock 4-5610.

398 AKRAI Fillmore County, 185

dirbamos. Dveji (2 sets) pastatai. REA, grietinė, mokyklos busas, laisvų pristatymo rautas: 2 geri šuliniai. \$17,000, likusius \$3,500 kovo 1 d. Rose Kemmer, Lanesboro, Minn.

Atkreipkite dėmesį!

Keturių agronomų, E. Drąs-

tiens, O. Radaitienės, E. Star-

kienės ir A. Šližienės paruošta

valgių gaminimo knyga su ke-

liais tūkstanciais įvairių valgių

receptų. Knyga jau atspausdin-

ta ir bus gražiai įršta. Kaina

7.50. Iš anksto užsisakę gaus

5% nuolaidos.

Be to galite įsigyti ir pasiųsti

į Lietuvą sekančius dalykus:

1. Foto aparatų nuo \$15.

2. Šveicariškų laikrodžių

nuo \$12.

3. Akordeonų, armonikų

nuo \$50.

4. Rašomų mašinelių su lie-

tuvių ir kitų kalbų raidynais

nuo \$50.

5. Siuvamų mašinų nuo \$30.

6. Plunksnakočių 14 karatų

aukso nuo \$5.

7. Deimantinių peilių stiklui

pjauti nuo \$4...

Užsakymus siųskite: J. KAR-

VELIS, 3322 So. Halsted St.,

Chicago 8, Ill., telefonas YARDS

7-0677.

Gauta 10 lietuviškų plokš-

čių, albumas, kuriame yra 29

kūrinių — liaudies dainos, tau-

tiniai šokiai ir kitkas. Kaina —

\$14.85. (Skelb.)

Skaitvkite "N-nas"

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

ŽEMA KAINA. Puošnus oktagon, 6½ kambario Marquette Parke. Gražūs kilimai. Automatinis karšto vandens šildymas. Moderni vonia ir virtuvė. Garažas. Tik \$19,500. Volodkevicius.

6 KAMBARIŲ REZIDENCIJA art Marquette Parke. Šildymas gazu. Rūsų apsaugotas nuo potvynių. Dvigubi alium. langai. 2 karų garažas. Geriausias pasilymas. A. Katilius.

SVIESIŲ PLYTŲ 2 butų po 5½ kamb. naujas mūro namas. Viskas labai moderniška. 36½ pėdų sklypas. 41,200. A. Sirutis.

SAVININKAS IŠVYKSTA iš Chicago ir parduoda už žemą kainą puikų mūr. 2 aukštų namą. Trys butai ir taverna. Alyvos autom. šildymas. Dvigubas mūro garažas. \$421 pajamų mėn. Pažiūrėkite ir įvertinkite patys! Netoli 69th ir Racine. A. Reklaitis.

7 KAMBARIŲ REZIDENCIJA prie 57th ir Rockwell. Šildymas gazu. 2-ju karų garažas. \$20,000. A. Katilius.

MORINIS izoliuotas 2 aukštų biiznio namas. 2 moderniški butai ir palapa biizniui rinktinėje vietoje. Alyvos šildymas. Apsauga nuo potvynių. \$29,000, arba geras pasilymas. Volodkevicius.

BRIGHTON PARKE 2 butų: 5 ir 4½ kamb. mūr. naujas namas. Aut. šildymas karštu vandeniu. \$28,500. A. Reklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Visi telefonai: WAJbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE 2 butų po 5 kamb. labai geras mūrinis, apšildomi porčiai, pilno konstrukcija. Garažas. \$29,000.

7 kambarių, 2 aukštų rezidencija, šildymas gazu, 50 pėdų sklypas, kilimai ir kiti priedai. 16,500.

2 butų po 4 kamb. mūrinis, centralinis šildymas, abu butus galima užimti.

GAGE PARKE

5 butų po 4 ir 3 kamb. mūrinis, centralinis šildymas alyva, garažas, dvigubas sklypas. Metinės pajamos \$4,716. Kaina \$36,000.

2 butų medinis (2 po 4). Nauja vonia ir virtuvė. Šalia 37 pėdų sklypas su 2 automobilių mūriniu garažu. \$15,800.

7 kamb. 2 aukštų mūrinė rezidencija, prie 60th ir Maplewood, lengvai perdirbama į 2 butus, centrinis šildymas. Tik \$18,000.

BRIGHTON PARKE

3 butų mūrinis, 2 po 5, vienas 2. Platus 50x125 pėdų sklypas. Karštu vandeniu dujomis šildymas. Aluminijaus langai ir sienelės. Geras parkinys. \$24,500.

KITUR

2 butų, 4 ir 3 kamb., gražus medinis, centralinis šildymas alyva. \$89.00 mėnesinių pajamų ir 4 kamb. butas savininkui. Art 69th gatvės susisiekimo. \$13,700.

KUTRA - NORKUS

REAL ESTATE-INSURANCE

NOTARY PUBLIC

2405 West 51st Street

WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

BRIGHTON PARKE:

\$2,000 įmokėti, med. 2 po 4, švarūs butai, geras sklypas.

Med. 2 po 4, centr. šildymas, sklypas, garažas. Tik \$14,000. Atsiliepkite ir su mažu įmokėjimu.

Mūr. 6 ir 3 kamb. su krautuvei palapa. Dideli butai, vieta tinka ir biizniui. Mažas įmokėjimas, skubėkite pasiskambinti.

Mūr. rūbų valykla ir 5 kambariai, centr. šild., puiki vieta siuvėjų.

GAGE PARKE:

Mūr. 2 po 6, centr. šildymas abiem butams, garažas. Dideli kambariai.

Mūr. 6 kamb. bungalow, centr. šildymas, garažas. Graži vieta.

KITUR:

Mūr. 6 kamb., platus sklypas, 68th ir 3700 į vakarus.

BIZNIAI:

Mūr. 3 butai ir geiz. išdirb. (Hard-ware) krautuvė, puikus įrenginys, gražūs butai, labai gera vieta.

Puikus mūr., 3 butai ir maisto krautuvė. Labai gera apyl. Reta proga.

Mūr. taverna ir 5 kamb. Gage Parke.

Mūr. 3 butai ir tavernai palapa su visais įrengimais, 35 netoli Ashland.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43rd STREET

Cliffside 4-2390

MARQUETTE PARKE moderniškas

4 butų mūrinis — \$38,000.

5 kamb. mūrinis katedžius. Centralinis šildymas gazu. Tile vonia. Tikrai \$12,400.

GAGE PARKE mūrinis 2x6 kamb. Centralinis šildymas, garažas.

BRIGHTON PARKE 2 butų mūrinis su rūšu ir pastoge. Centralinis šildymas alyva. Nupiginta.

VASAJOJIMUI

— nuo liepos 1 dienos

Beverly Shores, Ind., išnuomojama visa nauja vila arba atskiri kambariai.

V E N T A

REAL ESTATE IR INSURANCE

4409 So. Fairfield Ave.

LAfayette 3-3881

PIRKITE ir parduokite savo nekilno-

jimą turta per mano įstaigą. Naudo-

kites mano teisingu patarnavimu.

E. KURSİUS

REAL ESTATE SALES

REpublic 7-9400

Bet kokį nekilnojamą turta greitai parduosi ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PROspect 8-5454

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— MONDAY, JULY 8, 1957

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

PUIKUS MŪRAS 2 butai (5 ir 6 kamb.) su 3 miegamais. Šildymas karštu garu alyva. Pilnas rūšys. Tikrai \$20,000. A. Sirutis.

4 METU 5 KAMBARIŲ mūr. bungalow. Vienas blokas nuo Marquette Parke. Šildymas alyva. Viršuje galima įrengti dar 1 kambarį. 2 karų garažas. Geriausias pasilymas. Katilius.

4 BLOKAI į Pietus nuo Sv. Kazimiero kapinių, Alsipe, ramioji vieta puiki 6 kamb. rezidencija. Ekstra kambarys porčių. Rūsų. Viskas moderniška. Gazo šildymas. Dvigubas garažas. Sklypas 80x125 pėdų. Daug valsių ir dekoratyvinių medžių. \$17,900. A. Reklaitis.

JUMS KAINUOS TIK \$8,000. Med. 5 kambarių namas Gage Parke. Gazo šilima. Reikia pirkti su 25 pėdų sklypu šalia. A. Sirutis.

PROGA—PROGA! 73 ir Washtenaw Ave. 6 kamb. mūr. rezidencija. Alyvos šildymas. Kilimai. Dvigubas garažas. 33 pėdų sklypas. \$19,000. Volodkevicius.

MARQUETTE PARKE 7 kamb. mūr. bungalow, karšto vandens gazo šildymas. Be to, 1 kamb. rūšyje išnuomojamas. \$21,000. A. Reklaitis.

GERAI PRIZIŪRETIAS 2 aukštų mūr. namas: 2x4, 1x3 ir 1x2. Centralinis alyvos šildymas. 37½ pėdų sklypas. Mūr. garažas. \$250 mėn. pajamų. Netoli 60 ir Damen. \$23,900. Volodkevicius.

GAGE PARKE mūrinis 2 po 5, su gražiai įrengtu rūšu, garažas. Numazinta kaina.

PAJAMŲ nuosavybė, 7 kambarių rezidencija ir 2 kamb. butas rūšyje. Radiatorių gazu apšildymas. Galimybė padaryti 3 butus. 2 masinų garažas. Paskola su 4½%. Pilna kaina—\$20,500.

MARQUETTE PARKE savininkas turi greitai parduoti pusantro aukšto medinį namą, 5 ir 3½ kamb. Alyvos šildymas. Tik \$12,200.

1½ AUKSTO mūrinė pajamų nuosavybė, 5 kamb. apačioje ir 1½ kamb. viršuje su atskiru įėjimu ir vonia. Garažas. Kaina \$20,700.

BRIGHTON PARKE pajamų nuosavybė, 2 po 4 medinis, naujas garažas. Pilna kaina \$11,500. Mėnesinis mokėjimas mažesnis, negu nuoma.

1½ AUKSTO mūrinis, 7 kambariai (4 miegamieji apačioje), 4 kamb. butas viršuje, 50 pėdų lotas, 2 masinų mūrinių garažas. Kaina \$24,500.

PASITEIRAUKITE mūsų namų sąrašui ir įsitikinkite pirkinų gerumui!

VARPAS, Real Estate

INSURANCE, NOTARY PUBLIC

5916 SO. WESTERN AVE.

PROspect 8-2234 arba HEEmlock 4-7085

PARDUODAMAS ranch namas su pri-

jungtu garžu Willow Springs. Zamė-

vaizdis. Pajamų nuosavybė užpakalyje. Kaina \$15,500 greitai pardu-

mui. TErminai 9-2739.

CICERO — Tikrai pagalvok \$16,-

900, 5 kambarių rezidencija, 9 metų

senumo. 2 kambariai rūšyje. Art 38

ir